(B)025251

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

ಹನ್ನೆರಡನೇ ವಿಧಾನಸಭೆ
ಮೂರನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು
ಶ್ರೀ ಎನ್.ವೈ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಶ್ರೀ ಟಿ. ರಾಜಣ್ಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ
OFFICIAL REPORT

ಹನ್ನೆರಡನೇ ವಿಧಾನಸಭೆ ಮೂರನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ
THIRD SESSION OF THE TWELFTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

ಸಂಪುಟ – ೨ (ಕ್ರಮಾಂಕ ೧ ರಿಂದ ೩) Volume - 2 (No. 1 to 3)

(೨೪ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೦೦೬, ೨೭ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೦೦೬ ಹಾಗೂ ೨೮ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ ೨೦೦೬)

(24th February 2006, 27th February 2006 and 28th February 2006)

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಚಿವಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು
Karnataka Legislative Assembly Secretariat, Bangalore

F.1

ಸೋಮವಾರ, ದಿನಾಂಕ 27ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ

1) **ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಗಳು:** 30-36

ವಿಷಯ: ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಹಿರೋಜಿ ಅವರ ನಿಧನ

- ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು)
- ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ (ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು)
- ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ
- ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್
- ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್
- ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ
- ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ
- ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್

2) **ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು:** 36

ವಿಷಯ: 31-3-2005ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕರು ನೀಡಿರುವ ಧನವಿನಿಯೋಗ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು.

3) **ವರದಿಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವುದು** 37

ವಿಷಯ: 1) 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯ ಮೂರನೇ ವರದಿ.

2) 2004-05ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯ 22ನೇ ವರದಿ.

4) **ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಂದನಾರ್ಪಣ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ:** 37-109

- ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್
- ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು)
- ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ
- ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್
- ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್

ಸಂಪುಟ – 2 (ಕ್ರಮಾಂಕ 1 ರಿಂದ 3)

(24ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006, 27ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006 ಹಾಗೂ 28ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006)

ಶುಕ್ರವಾರ, ದಿನಾಂಕ 24ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ

1) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಗಮನ: 1–2

2) ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ: 2–15

3) ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ವರದಿ: 15

ಅ) ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದು.

ಆ) ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದ ವಿಧೇಯಕಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ ಮಂಡನೆ.

4) ಪ್ರಕಟಣೆ: 15–29

ಅ) ವಿಷಯ: ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಶ್ರೀ ಭಗವಾನ್ ಬಾಹುಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ವಿಶೇಷ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಕೋರಿಕೆ.

ಆ) ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ.

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ

- ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ
- ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ
- ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು)
- ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಹೊರಟ್ಟಿ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರು)
- ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ
- ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ
- ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ
- ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ
- ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜರಾಯರೆಡ್ಡಿ
- ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ (ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು)
- ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ (ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು)

5) ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ತೀರ್ಪು: 109-110

ವಿಷಯ: ದಿನಾಂಕ 19-1-06ರಂದು ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

6) ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಂದನಾರ್ಪಣ -ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ: 110-111

- ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್

ಮಂಗಳವಾರ, ದಿನಾಂಕ 28ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006

1) ದಿನಾಂಕ 27-2-2006 ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ನೀಡಿದ್ದ ತೀರ್ಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪ: 112-116

ವಿಷಯ: ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ದಿನಾಂಕ: 19-1-2006 ರಂದು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಘೋಷಿಸಿ ದಿನಾಂಕ 24-2-2006 ರಂದು ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು)
ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ (ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು)
ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು)

2) ಪ್ರಕಟಣೆ: 116

ವಿಷಯ: ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚಹಾ ಕೂಟದ ಏರ್ಪಾಡು.

* * * * *

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

ಶುಕ್ರವಾರ 24ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006ರಂದು

ಸದನವು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ಗಂಟೆ 55 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರವರು) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

1. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಗಮನ

ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.55 ಗಂಟೆಗೆ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಬೃಹತ್ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಬಳಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದರು. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಕಾರಿನಿಂದ ಇಳಿದ ಬಳಿಕ ಅವರನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು (ಪ್ರಭಾರ) ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಮಹಾದ್ವಾರದ ಬಳಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು.

ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಪ್ರಭಾರ)

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ
ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಶ್ರೀ ವಿ.ಆರ್. ಸುದರ್ಶನ್
ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎನ್. ಚತುರ್ವೇದಿ
ರಾಜ್ಯಪಾಲರು

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ
ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ
ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಎಸ್. ಹೊರಟ್ಟಿ
ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಸಂಸದೀಯ
ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರು

ಎ.ಡಿ.ಸಿ.

ಈ ರೀತಿಯ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ವಿಧಾನಸಭಾ ಸಭಾಂಗಣದ ಕಡೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿತು. ಸಭಾಸದನದ ದ್ವಾರದ ಬಳಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಗಮನವನ್ನು ಮಾರ್ಷಲ್‌ರವರು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯನ್ನು ನುಡಿಸಲಾಯಿತು. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸದನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವತನಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಸಭಾಸದನದ ವೇದಿಕೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಮೆರವಣಿಗೆಯು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಿ ಬೇರ್ಪಟ್ಟಿತು. ವೇದಿಕೆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವೇದಿಕೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ವೇದಿಕೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು.

2. ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ.

ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎನ್. ಚತುರ್ವೇದಿಯವರು ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 24ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006ರ ಶುಕ್ರವಾರದಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.00 ಗಂಟೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ.

ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು: ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ, ಮತ್ತು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆ, ಸರ್ವರಿಗೂ ನನ್ನ ಹಾರ್ದಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು.

It gives me great pleasure to welcome you to this joint session.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು): XXX

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜನಗರ): XXX

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ): XXX

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ (ಗುರುಮಿಠ್‌ಕಲ್): XXX

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್: XXX

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: XXX

(ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು)

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: XXX

(ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ, ಎನ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್, ಮನೋಹರ್ ಕೆ. ಕಿನೇಕರ್, ಹಾಗೂ ದಿಗಂಬರ್ ಯಶವಂತರಾಯ್ ಪಾಟೀಲ ಇವರುಗಳು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು.)

HIS EXCELLENCY THE GOVERNOR:-

The State has witnessed a major political change with the formation of JD (S)-BJP coalition Government. In view of the difficulties involved in distinguishing between the scope and effect of Article 175(1) vis- a- vis Article 176(1) of the Constitution of India, only with a view to

---

xxx ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

apprise the august houses and people of the state, broad information is being provided through my address of what action the Government proposes to take in the ensuing days. I reiterate that I am addressing these august houses only under Article 175(1) of the Constitution. The coalition partners of my Government have realized the need to address the issues of basic necessities for which a Common Minimum Programme of effective governance is being formulated.

2. Achieving the all round development of the State with a focus on social justice and maintenance of harmony is the main priority of the Government. The Government is committed to the welfare of the farmers, the weaker sections of society, the minorities and women as well as the protection of the State's language and culture, its land and water resources. My Government will design appropriate policies and programmes to achieve a growth rate of 8 to 10 % in GDP and more than 4% in agricultural sector so that Karnataka's rate of growth exceeds the national average. The administrative machinery will be geared to quickly take up development works in all the regions of the State. Special attention will be paid to correct regional imbalances. My Government will traverse a dynamic path of development to bring peace, prosperity and contentment to its citizens.

3. My Government is well aware of the fact that economic reforms have had good as well as adverse outcomes. The sharp and increasing gap between the rich and poor as well as the urban and rural areas are some of these adverse effects which my Government will address through a new 'Rural Infrastructural programme'. This will take up the task of providing drinking water, quality primary educatiand health facilities on a war footing to the poor.

4. My Government will take steps to curb corruption at all levels. Vigilance institutions will be set up for regular inspection of works specially in the area of rural development, public works, irrigation and watershed development.

5. Decentralisation as provided under the 73rd and 74 amendments to the Constitution will be given due priority.

6. My Government is totally committed to the education of young girls. As a special incentive, "Kittur Rani Chennamma Puraskar" for meritorious girl students will be instituted from the next academic year. The State Government will take up the responsibility of providing financial assistance for professional education, to ten girl students from BPL families in every district, who score the highest marks in the PUC examination.

7. My Government would take all steps to implement the roadmap for the State's development by way of the eleven missions as unfolded by His Excellency the President of India in the special joint session of Karnataka Legislature on 20th November 2005. A special implementation Committee chaired by the Chief Minister will be formed for faster implementation of His Excellency's vision.

8. We are celebrating the golden jubilee year of the unification of Karnataka. The celebration of Suvarna Karnataka will be undertaken by various departments on a grand scale. Various programmes and schemes will be launched during the year which will make citizens proud of our language, culture and traditions. During the year Janapada Jatre performances by folk artists will be organized every Sunday in front of the Vidhana Soudha. This will bring folk art to urban audiences and foster an appreciation of our artistic tradition. On the occasion of the Suvarna Karnataka, my Government will give priority to Kannada in administration at all levels.

9. Kannada is the state language and it would be the objective of my Government to ensure primacy for Kannada in the State. A delegation of litterateurs and eminent personalities from Karnataka led by the Chief Minister would meet the Honourable Prime Minister to seek classical status for Kannada. The Government will work with all the leading software vendors and with Government of India to bring out standards of Kannada for easy use of this language in computers.

10. My Government will take appropriate steps to encourage investment in the production of quality Kannada films and their exhibition in the state.

11. Officers at all levels will extensively tour the villages. They will take decisions on the spot to redress the grievances of the common man.

12. My Government will deal firmly with all anti social and anti national elements and create an atmosphere of peace, tranquility and security. While assuring full implementation of socio-economic development programmes meant for the dispossesed and the poor sections, my Government believes that Naxalism is a grave threat to internal security and it is committed to containing the same through all lawful means.

13. My Government will take all necessary steps to ensure that the law and order situation, which is satisfactory today, is further improved in all parts of the State.

14. All these steps mean that the Police force must be strengthened by filling up vacancies in the Police department and equipping the Police with modern equipment to face the increasing sophistication in actions of criminals. The officials of the department will also be given training to counter the threat of terrorists and Naxals. The computerization efforts of the Police department would be reviewed to bring in increased use of IT tools in governance and further strengthened to maintain an up-to- date database of anti-social elements.

15. All interstate issues with neighbouring states will be attempted to be resolved by my Government through mutual discussions.

16. Karnataka is a land known for peace, tolerance and harmony. My Government gives a firm commitment to the minorities and weaker sections of the society that their safety and interests will be well protected by the Government as provided by the Constitution.

17. Government, municipal and panchayat lands have been encroached extensively around Bangalore, Mysore, Mangalore, Hubli-Dharwar, Belgaum, Gulbarga and other cities and towns. My Government will initiate serious action to remove such encroachments and make these lands available for public purposes.

18. My Government is also contemplating a one time regularization of agricultural lands being unauthorisedly used for non-agricultural purposes in urban and semi-urban areas. This action will bring in considerable revenues to the Government which will be used for improving infrastructure. This step will also give relief to citizens who have houses in these revenue layouts. Development of layouts in urban areas will henceforth be strictly regulated under the relevant laws of the land.

19. The State has suffered extensive damage because of heavy floods in the last few months. Repairs and relief works already undertaken will be speeded up. Wherever required fresh works will also be started. My Government will request the Central Government to sanction more assistance for relief and reconstruction in the flood affected areas.

20. My Government sincerely believes that speedy development of the agricultural and horticulture sectors can make Karnataka a developed State. The majority of the people are dependent on agriculture for their livelihood. To increase the productivity of the agricultural sector, seeds and quality planting material would be produced in the departmental nurseries by adopting tissue culture technology. Karnataka has got the second highest arid area in the country. The coverage of watershed development programmes will be increased. Subsidized credit through co-operative societies and commercial banks would be provided to the farmers. My Government also intends to increase the support price of selected commodities in tune with the rising costs of production.

21. My Government will bring out an action plan to address the many technical and other changes which have taken place in the agriculture sector. This action plan will among other things, facilitate development of efficient agricultural markets and improved delivery chains from farmers to consumers.

22. My Government will create a revolving fund of rupees twenty five crores for creating a buffer stock of fertilizers. This buffer stock will be used to provide fertilizers to the farmers at the right time.

My Government will increase the financial allocation for the price stabilization fund to help the farmers in times of wide fluctuations in the prices of agricultural produce. Primacy would be given to implementation of these schemes in the 39 most backward talukas of the State.

23. My Government will facilitate mechanisation of the agriculture sector by providing a grant of rupees thirty crores for purchase of new equipment for use by farmers.

24. My Government will examine the issue of allowing the private sector a role in agricultural education so as to ensure that trained manpower is available in the area of agriculture. My Government will take steps to fill some of the critical vacancies in the agriculture, horticulture, sericulture and animal husbandry departments.

25. My Government will encourage use of new technologies like organic farming and drip irrigation to increase both the area under production along with productivity so as to maintain our lead in the horticulture sector. My Government would facilitate farmers to move towards precision farming in horticulture. The implementation of the national horticulture mission in Karnataka will be taken up in right earnest. It would be our endeavour to make Karnataka one of the leading horticultural States in India.

26. It is hoped that all these progressive measures will ensure that no farmer will commit suicide due to economic distress.

27. Cubbon Park and Lalbagh enjoy a special place in the hearts of people living in Bangalore. Large numbers of national and international tourists visit these gardens every year. My Government will provide special allocations to upgrade facilities in these two parks so as to bring them to international standards.

28. My Government intends to give all encouragement to private and cooperative institutions to further set up cold chain storage facilities with pack houses to put in place a lasting solution to the recurring problem of glut of perishable agricultural commodities and loss to producers.

29. Social justice and empowerment is the aim of my Government for the development of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, Backward Classes and Minorities. Efforts will be made to ensure adequate allocation of funds for the development of the Scheduled Castes, the Scheduled Tribes, Backward Classes and Minorities. My Government will ensure maximum flow of funds to the Special Component Plan and Tribal Sub-Plan out of the State Plan Outlay.

30. My Government will strengthen the infrastructure in the residential schools meant for the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes and prepare students to become the future technical and scientific manpower of Karnataka. Emphasis will also be laid on training of the youth in the hospitality and tourism sectors, such as courses on hotel management, catering and tourist guides etc. Greater attentions will also be given to imparting quality training in the nursing and para-medical disciplines. Financial assistance in the shape of bank loans will be provided to unemployed youth.

31. To promote the economic development of the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Class farmers, irrigation facilities will be provided to their dry lands by increasing the allocation under the Gangakalyana scheme. Funds will be provided for electrification of the borewells.

32. To encourage meritorious students from poor families, my Government will pay the fees of education in professional courses such as engineering, medicine, dental science, agriculture and veterinary science of BPL students who score above 90% marks in PUC. Morarji Desai residential schools will be started in all thirty nine backward talukas of the state.

33. My Government is committed to the cause of minorities in the state. My Government would seriously examine the possibility and desirability of establishing four minority education academies which will focus on providing good quality education, skills training, personality development and employment to the minorities in the State. The Government would form trusts to administer these academies and provide land for the same.

34. My Government is committed to strengthening the public distribution system. It will continue the scheme of providing food grains at the subsidised rate of Rs.3 per kg. My Government has been holding consultations with the Government of India to procure ragi and jowar in the State to be supplied instead of wheat through the public distribution system.

35. My Government has already completed a transparent survey to identify people below the poverty line who would be eligible to become beneficiaries under the Public Distribution System in the State. The department has embarked upon a programme of issuing computerized cards to all these beneficiaries within the next 6 months. These cards will have a provision of putting biometrics of the individual members of the family so that the diversion of subsidised foodgrains can be prevented. During the period that is required to process and issue the regular ration cards, temporary cards are being issued to all the families surveyed.

36. My Government will encourage village and social afforestation programmes with the triple objectives of improving the environment, helping women who are responsible for fuel and fodder collection and to increase rural incomes.

37. My Government is committed to the time bound completion of all the irrigation projects in the Krishna, Cauvery and Godavari basins. Kalasa Banduri Project will be implemented without further delay.

38. The canal system of the existing irrigation projects particularly in the Tunga Bhadra and Cauveri basins are silted and are in need of repairs. My Government will immediately take up their desilting and repairs to improve water flow in these canals. High priority will be given to command area development programmes so as to exploit the irrigation potential in the state. New projects will be taken up where necessary to bring more land under irrigation.

39. The Karnataka Government has been implementing a tank rehabilitation programme with the assistance of the World Bank. My Government will expand this programme to more tanks to repair and rehabilitate them to restore their irrigable capacity to their original level.

40. Education in general and Primary Education in particular will be the thrust area of my Government. Constant supervision of Primary and Secondary schools will be undertaken to improve quality of learning so that our children are well prepared to make best use of the expanding opportunities in our rapidly growing economy and become good citizens of the country. We shall also try to maintain and improve the quality of our higher, scientific, medical, management, engineering, literary and general education which has an outstanding reputation in the country.

41. My Government would further improve the quality of English, computer and computer assisted teaching in schools so as to make children more competent and confident. Facilities such as toilets and drinking water will be provided in all girls' schools so that their enrolment increases. Compound walls will also be constructed around girls' schools.

42. My Government will set up a committee of experts to suggest measures for improving the functioning of schools located in border areas.

43. My Government will take up various works for augmenting power generation in the State. With the help of Government of India, an ultra mega power project with a capacity of 4000 MW will be taken up. Within the next few months a new private sector 1015 MW thermal plant of Nagarjuna Power Corporation is expected to commence construction after conforming to all the environmental safety standards. Further work on the 230 MW Varahi Stage-II Hydro-electric Project of Karnataka Power Corporation will start shortly.

44. KPTCL will set up at Bangalore a 'Lights Museum and Energy Centre for End Users' as part of the centenary celebrations of introducing electric lighting in Bangalore.

45. Panchayat Raj Institutions have been strengthened and empowered by devolving powers, finance and functionaries. Transparency and quality maintenance are very essential in execution. In order to review development works, Taluk level Vigilance Committees have been constituted under the Chairmanship of MLAs. They will be further strengthened.

46. To strengthen their functioning and to inculcate a sense of competition amongst panchayati raj institutions, my Government, apart from allocating more funds to panchayats, intends to introduce some innovative measures such as:

i. Performance based incentive scheme for devolution of untied funds so as to make panchayats more responsive, accountable and enable them to deliver core public services more effectively;

ii. To review their performance in accordance with transparent parameters such as village sanitation, girls' enrolment and retention, health indicators and regularity in conducting Gram Sabhas;

iii. And to involve Panchayats in such review processes.

47. My Government is fully aware of the fact that the district roads are in bad shape. As a first step, action will be taken to improve the roads connecting districts to districts and Karnataka Roads Development Corporation will be entrusted with this responsibility.

48. The Stree Shakti scheme which aims at the economic and social empowerment of women by bringing them into the mainstream of development will be further strengthened. While 15 lakh women have already been organized into 1 lakh self help groups, efforts will be made to promote 50,000 more self help groups to provide economic and social empowerment to women. The groups will also get support by way of skills training.

49. The rural housing programme will be put on the fast track. It will be ensured that in the coming years, no BPL family is without a house in the State. Three lakh houses will be constructed in the next one year. Housing for slum dwellers, rural and BPL families will be given a special focus.

50. It is the firm resolve of my Government to ensure that Bangalore's unique position as a prime destination for investors is maintained. All infrastructural problems will be resolved within a fixed and limited time frame. Karnataka will continue to be the most investor

friendly State and maintain its unique investor's climate. Flyovers under construction in Bangalore shall be completed ahead of schedule. Roads damaged by rain in Bangalore city shall be repaired in the next two months. Additionally, 1000 kilometers of roads in Bangalore will be asphalted in the next fifteen months.

51. The State would endeavour to promote investments in specific sectors where it has core competence viz., engineering, automobile, food processing, apparel and textiles, oil refining and petrochemicals, electronics, steel and cement, pharmaceuticals, IT & BT and infrastructure.

52. Government would come up with a well-formulated scheme for promoting cultivation of Jetropha and production of bio-diesel which is part of the Energy Mission advocated by His Excellency, the President of India for Karnataka's prosperity.

53. Karnataka is endowed with the required climatic conditions to grow more sugarcane, which will enable sugar factories to produce ethanol. Ethanol can be mixed with petrol for use in transport vehicles. My Government will encourage sugar factories to produce more ethanol which will improve their financial position and provide an alternative fuel.

54. Karnataka continues to lead in the Information Technology sector and is expected to record exports of rupees thirty five thousand crores during the current financial year. It is expected that growth of IT & BT sector will create more jobs for local youth. My Government will try its utmost for the dispersal of these sectors by providing requisite facilities in other important cities and towns of the State.

55. Karnataka is the country's largest Bio cluster, being home to over 50 per cent of the Biotech Companies of the country. During the last financial year, the State attracted one Biotech Company every fortnight. My Government would like to tap the potential of this sunrise industry by attracting major Biotech players. The Biotech Park, which will be operational in ten months, has already attracted attention from the major players. A Centre of Excellence for Bio-informatics Research and Training, funded by the Government of India, would be set up in the Institute of Bio-informatics and Applied Biotechnology.

56. While my Government will not disinvest in profit making public sector undertakings, the disinvestment in loss making units will be undertaken with utmost transparency.

57. My Government is acutely aware of the need to improve and upgrade infrastructure in and around Bangalore. My Government will work along with the IT & BT sector in Bangalore and provide all the infrastructure which is required for development of these industries. Adequate security to women working in IT & BT and other sectors in night shifts will be provided. Indeed, ensuring the security of all women is an important objective of the Government.

58. All efforts would be made for the speedy completion of Bangalore International Airport to meet the growing demand of air traffic in the city. My Government proposes to build new airports at Gulbarga, Bijapur, Shimoga and Hassan. Apart from the metro project, which is awaiting final approval from Government of India, my Government proposes to introduce other mass rapid transport systems in areas not covered by Bangalore Metro.

59. My Government will continue to share the cost of gauge conversion and laying of new railway tracks in the State to improve the railway network in the State.

60. Healthcare is a significant issue for my Government. Primary Health Centres are being strengthened with a view to providing 24 hours nursing care. This is intended to reduce the maternal and infant mortality rates. 47 Primary Health Centres are being upgraded in the 39 most backward taluks identified by the Dr. Nanjundappa Committee. Constructions of Primary Health Centres are being taken up with the assistance of NABARD and World Bank.

61. It is proposed to introduce a Health Insurance Scheme to cover landless agricultural labourers among BPL families. Under this scheme, medical expenses up to a certain limit will be covered. A scheme will be formulated to provide medical assistance to poor people suffering from serious diseases like cancer and heart disease. Pregnant women from BPL families will be provided financial assistance for nutritious food.

62. My Government has taken the menace of bird flu which has occurred in some parts of the country seriously and is very vigilant about safeguarding the State from its intrusion. A high level committee has been formed under the chairmanship of the Minister for Medical Education and Animal Husbandry to monitor the situation in Karnataka on a day to day basis and take all remedial measures required.

63. My Government realizes the importance of e-Governance for quick and efficient implementation of programmes and for effective monitoring. We would intensify e-Governance efforts in all the departments of the State. The imaginative use of e-Governance tools will also lead to more efficiency and transparency in delivery of Government services to the citizens.

64. My Government will formulate and implement special development schemes within the framework of existing plan programmes for the development of the backward taluks of the state identified by the Dr. Nanjundappa Committee.

65. I am really privileged to have presented the vision of my Government to this joint session of the legislature. I am hopeful that all the members of both houses will extend all co-operation to this Government to enable it to fulfill its mission of making Karnataka a Model State by providing efficient, forward looking and honest governance.

JAI HIND
JAI KARNATAKA

(ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಿತು)

(ಸದನವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10 ಗಂಟೆ 35 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟು ಪುನಃ 15 ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು.)

(ಸದನವು ಪುನಃ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆ 30 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.)

(ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಅವರು (ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

3. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ವರದಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ): ಅ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. (ಅನುಬಂಧ–I) ಹಾಗೂ ಆ) ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ವರದಿಯ ನಂತರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದ ವಿಧೇಯಕಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. (ಅನುಬಂಧ–II)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.

4. ಪ್ರಕಟಣೆ

ಅ) ವಿಷಯ: ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಶ್ರೀ ಭಗವಾನ್ ಬಾಹುಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ವಿಶೇಷ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಕೋರಿಕೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭಗವಾನ್ ಬಾಹುಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಸಹಸ್ರಮಾನದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕದ ಅಂಗವಾಗಿ ದಿನಾಂಕ 25–2–2006ರಂದು ವಿಶೇಷ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಪತ್ರದ ಮುಖೇನ ಕೋರಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರಲು 25ನೇ ತಾರೀಖು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಶಾಸಕರ ಭವನದ ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ವಿಶೇಷವಾದ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರೊಡನೆ ಈ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಆ) ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ:

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸದನವನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.

(ಸದನವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆ 32 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟು. ಪುನಃ ದಿನಾಂಕ 27ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006ರ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11–00 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು.)

ಅನುಬಂಧ–I

ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ (ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ)

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮತ್ತು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ,

ಈ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ನನಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನತಾದಳ (ಜಾತ್ಯಾತೀತ) – ಬಿಜೆಪಿ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ರಚನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜಕೀಯ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 175(1) ಹಾಗೂ ಸಂವಾದಿ ಅನುಚ್ಛೇದ 176(1) ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮದ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೊಂದರೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದನ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಸ್ಥೂಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 175(1) ರ ಅಡಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲುದಾರರು ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಡಳಿತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

2. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ರೈತರು, ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲವರ್ಗಗಳು, ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅದರ ನೆಲ ಮತ್ತು ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 8ರಿಂದ 10 ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಶೇ 4 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ಸಮೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ತರಲು ಒಂದು ಸಮರ್ಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

3. ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳೆರಡನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿವಿದೆ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಹಾಗೂ ಬಡವರ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ತೀವ್ರ ಅಂತರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗಿದ್ದು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಸಮರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

4. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ, ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ, ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ನಿಯತ ತಪಾಸಣೆಗಾಗಿ ಜಾಗೃತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

5. ಸಂವಿಧಾನದ 73 ಮತ್ತು 74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವಂತೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

6. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ "ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಪುರಸ್ಕಾರ" ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಪಿಯುಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಬಡತನರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳ 10 ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ನೀಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

7. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, 20ನೇ ನವೆಂಬರ್ 2005 ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ವಿಶೇಷ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಂಥ ಹನ್ನೊಂದು ಸೂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೀಲನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ತ್ವರಿತ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.

8. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ನಾವು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ವೈಭವದಿಂದ ಆಚರಿಸಲಿವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿ ಭಾನುವಾರ ಜಾನಪದ ಕಲಾವಿದರಿಂದ ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ನಗರದ ಜನತೆಗೆ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯ ಸವಿಯುಣಿಸಲು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಲಾತ್ಮಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಆಡಳಿತದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ.

9. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಒಂದು ನಿಯೋಗವು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡುವಂತೆ ಕೋರಲಿದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಕನ್ನಡದ ಮಾನಕಗಳನ್ನು ಹೊರತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹೆಸರಾಂತ ತಂತ್ರಾಂಶ ಮಾರಾಟಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

10. ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕನ್ನಡ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಲು ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

11. ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳುವರು. ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯನ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಅವರು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು.

12. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ವಿರೋಧಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯ ವಾತಾವರಣ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸೌಲಭ್ಯವಂಚಿತರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಡವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪೂರ್ಣ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಭರವಸೆ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ನಕ್ಸಲ್‌ವಾದವು ಆಂತರಿಕ ಭದ್ರತೆಗೆ ತೀವ್ರ ಬೆದರಿಕೆ ಎಂದು ನಂಬಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.

13. ಇಂದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

14. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಕುತರ್ಕವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪೊಲೀಸು ಪಡೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಈ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಭಯೋತ್ಪಾದಕರ ಮತ್ತು ನಕ್ಸಲೀಯರ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಮಟ್ಟಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಸಹ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಘಾತುಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಇಂದೀಕರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಲು ಪೊಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಗಣಕೀಕರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು.

15. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗಿನ ಎಲ್ಲ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಮಾತುಕತೆಯ ಮೂಲಕ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

16. ಕರ್ನಾಟಕವು ಶಾಂತಿ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದ ನಾಡು. ಸಮಾಜದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವ ಸುರಕ್ಷತೆ ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಕಟಿಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.

17. ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಇತರ ನಗರಗಳ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರದ, ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಥ ಒತ್ತುವರಿಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಈ ಜಮೀನುಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕಠಿಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.

18. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ನಗರ ಮತ್ತು ಅರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಕೃಷಿಯೇತರ ಬಳಕೆಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿರುವ ಕೃಷಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಬಾರಿಗೆ ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸಲು ಸಹ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕ್ರಮವು ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ತರಲಿದೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಡಾವಣೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸುಸಂಗತ ಭೂ ಕಾನೂನುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುವುದು.

19. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಭಾರೀ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಾನಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ಪ್ರವಾಹಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮನರ್‌ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ನೆರವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮನವೊಲಿಸುವುದು.

20. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಲಯಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರೆ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತದೆ. ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಂಗಾಂಶ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲಾಖೆಯ ನರ್ಸರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನಾಟಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಜರುಭೂಮಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ರೈತರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಗಳ ಏರಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಯ್ದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

21. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಅನೇಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯು ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ದಕ್ಷ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ರೈತರಿಂದ ಗ್ರಾಹಕರವರೆಗೆ ವಿತರಣೆಯ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

22. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಕಾಪು ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಆವರ್ತ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸೃಜಿಸುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಲು ಈ ಕಾಪು ದಾಸ್ತಾನನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಏರಿಳಿತಗಳು ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ನಿಧಿಗೆ ಮಾಡುವ ಹಣಕಾಸು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ 39 ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

23. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ರೈತರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹೊಸ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೃಷಿ ವಲಯವನ್ನು ಯಾಂತ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

24. ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಕೃಷಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ರೇಷ್ಮೆ ಮತ್ತು ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಖಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

25. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ಉತ್ಪಾದಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಹನಿ ನೀರಾವರಿಗಳಂಥ ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೊಂದಿರುವ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ರೈತರು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಟಷ್ಟ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

26. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಗತಿಪರ ಕ್ರಮಗಳು ಯಾವುದೇ ರೈತ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತವೆಂದು ಆಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

27. ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್‌ಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ಮನದಾಳದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿವೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ದೇಶಿ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಈ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಎರಡೂ ಉದ್ಯಾನವನಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಹಣಕಾಸು ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಉದ್ಯಾನವನಗಳನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

28. ಬೇಗ ಹಾಳಾಗುವಂಥ ಕೃಷಿ ಸರಕುಗಳ ಅಧಿಕ ದಾಸ್ತಾನಿನ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ಯಾಕ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಶೀತಲೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

29. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಸಬಲಗೊಳಿಸುವುದು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಉಪಯೋಜನೆಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ಹಣ ಹರಿದು ಬರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

30. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಇರುವ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾವೀ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹೋಟೆಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್, ಕೇಟರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿ ಗೈಡ್‌ಗಳಂಥ ಆತಿಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ನರ್ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅರೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಕರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಸಾಲಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

31. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

32. ಬಡಕುಟುಂಬಗಳ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 90ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ದಂತ ವಿಜ್ಞಾನ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪಶುವೈದ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನದಂಥ ವೃತ್ತಿಪರ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವೇ ಪಾವತಿಸಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಮೂವತ್ತೊಂಬತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

33. ರಾಜ್ಯದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಲ್ಕು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

34. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಿ.ಗ್ರಾಂಗೆ 3 ರೂ.ಗಳ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಅದು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಗೋಧಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಪೂರೈಸಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

35. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಲು ಅರ್ಹರಾದ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಪಾರದರ್ಶಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದೆ. ಮುಂದಿನ 6 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಗಣಕೀಕೃತ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಲಾಖೆಯು

ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಬಯೋ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಪಡೆಯದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಯತ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ನೀಡಲು ಬೇಕಾಗುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

36. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ಪರಿಸರ ಸುಧಾರಣೆ, ಉರುವಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೇವು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಆದಾಯ ವೃದ್ಧಿ ಈ ಮೂರು ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತದೆ.

37. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷ್ಣಾ, ಕಾವೇರಿ, ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ನದಿ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಕಳಸ ಬಂಡೂರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

38. ಈಗ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವುಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ನೀರಾವರಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೊಳಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವೆಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

39. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಕೆರೆ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರೊದಗಿಸುವ ಅವುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅವುಗಳ ಮೂಲ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.

40. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯತಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ನಿರಂತರ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ನನ್ನ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಸ್ತೃತ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕರಾಗಲು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಉನ್ನತ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪನಾ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಸಹ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

41. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಹಾಗೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನೆರವಿನ ಬೋಧನೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ಷಮರಾಗಲು ಹಾಗೂ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ದಾಖಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು.

42. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ತಜ್ಞರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತದೆ.

43. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಿಧ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ, 4000 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಬೃಹತ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲ ಪರಿಸರ ಸುರಕ್ಷತಾ ಮಾನಕಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ನಾಗಾರ್ಜುನ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮವು 1015 ಮೆ.ವ್ಯಾ. ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹೊಸ ಖಾಸಗಿ ವಲಯ ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮದ 230 ಮೆ.ವ್ಯಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಾರಾಹಿ 2ನೇ ಹಂತದ ಜಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಮುಂದಿನ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

44. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೊಂಡು ನೂರು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆಚರಣೆಗಳ ಅಂಗವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ "ಅಂತಿಮ ಬಳಕೆದಾರರಿಗಾಗಿ ದೀಪಗಳ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಕೇಂದ್ರ" ವೊಂದನ್ನು ಕೆಪಿಟಿಸಿಎಲ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿದೆ.

45. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ, ಹಣಕಾಸು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಯುತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಜಾಗೃತಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

46. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು, ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಈ ಮುಂದಿನ ರೀತಿಯ ಕೆಲವು ನವೀನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

i) ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಂದನಶೀಲವಾಗಿಸಲು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಬಂಧ ರಹಿತ ನಿಧಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು;

ii) ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ದಾಖಲಾತಿ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಕಗಳು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಿಯತವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು ಮುಂತಾದಂಥ ಪಾರದರ್ಶಕ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪುನರವಲೋಕಿಸುವುದು;

iii) ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಪುನರಾವಲೋಕನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

47. ಜಿಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳು ತುಂಬಾ ಹದಗೆಟ್ಟಿರುವ ವಾಸ್ತವಾಂಶದ ಪೂರ್ಣ ಅರಿವು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಮೊದಲ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಕ್ಕೆ ವಹಿಸಲಾಗುವುದು.

48. ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗುವುದು. 15 ಲಕ್ಷ ಮಹಿಳೆಯರು ಈಗಾಗಲೇ 1 ಲಕ್ಷ ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಶಕ್ತರಾಗುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಇನ್ನೂ 50,000 ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಈ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ ತರಬೇತಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆರವು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

49. ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬವೂ ಮನೆ ಇಲ್ಲದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರದಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಮುಂದಿನ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಕೊಳಗೇರಿ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

50. ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಹೊಂದಿರುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಕಲ್ಪವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗುವುದು. ಕರ್ನಾಟಕವು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರ ಸ್ನೇಹಿ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆದಾರರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಮೇಲುಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಂದ ಹಾನಿಗೊಂಡ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದುರಸ್ತಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 1000 ಕಿಮೀ ಉದ್ದದ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಹದಿನೈದು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಂಬರು ಹಾಕಲಾಗುವುದು.

51. ರಾಜ್ಯವು ತಾನು ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ಷಮತೆ ಹೊಂದಿರುವಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಆಟೋಮೊಬೈಲ್, ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಉಡುಪು ಮತ್ತು ಜವಳಿ, ಎಣ್ಣೆ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೊಕೆಮಿಕಲ್ಸ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್, ಉಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟು, ಔಷಧ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ.

52. ಸರ್ಕಾರವು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ, ಭಾರತದ ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ ಜತ್ರೋಪ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಸೂತ್ರದ ಭಾಗವಾದ ಜೈವಿಕ ಡೀಸಲನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

53. ಹೆಚ್ಚು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಹವಾಗುಣದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಥನಾಲ್ ಅನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಥನಾಲ್ ಅನ್ನು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಜೊತೆ ಬೆರೆಸಿ ಸಾರಿಗೆ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಚ್ಚು ಎಥನಾಲನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಪರ್ಯಾಯ ಇಂಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

54. ಕರ್ನಾಟಕವು, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರಫ್ತು ದಾಖಲೆ ಮಾಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಯುವಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸುವುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ವಲಯಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

55. ಕರ್ನಾಟಕವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಜೈವಿಕ ಸಮೂಹವಾಗಿದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಶೇ. 50 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಂಪನಿಗಳ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 15 ದಿನಗಳಿಗೊಂದು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕವು ಆಕರ್ಷಿಸಿತ್ತು. ಪ್ರಮುಖ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಈ ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಿಸಲಿರುವ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಉದ್ಯಾನ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ನೀಡಿರುವ ಜೈವಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಕೇಂದ್ರವೊಂದನ್ನು ಜೈವಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯಿಕ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

56. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಲಾಭದಲ್ಲಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿನ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿನ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತುಂಬಾ ಪಾರದರ್ಶಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂತೆಗೆಯಲಾಗುವುದು.

57. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಅರಿವಿದೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಈ ಉದ್ಯಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಇತರ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಪಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ.

58. ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ವಿಮಾನ ಸಂಚಾರದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬಿಜಾಪುರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಂತಿಮ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಮೆಟ್ರೋ ಯೋಜನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಡದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಮೂಹ ತ್ವರಿತ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

59. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈಲು ಜಾಲವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೇಜ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಹೊಸ ರೈಲು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಆಗುವ ವೆಚ್ಚದ ಪಾಲನ್ನು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಭರಿಸುತ್ತದೆ.

60. ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. 24 ಗಂಟೆ ಸಮಯವೂ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಆರೈಕೆ ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿನ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ಡಾ॥ ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯು ಗುರುತಿಸಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ 39 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿನ 47 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಬಾರ್ಡ್ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

61. ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿನ ಭೂರಹಿತ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಮಿತಿಯವರೆಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲಾಗುವುದು. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮತ್ತು ಹೃದ್ರೋಗದಂತಹ ಗಂಭೀರ ಸ್ವರೂಪದ ರೋಗಗಳಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು.

62. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು, ದೇಶದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿರುವ ಹಕ್ಕಿ ಜ್ವರದ ಪಿಡುಗನ್ನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ ಹಾಗೂ ಈ ರೋಗ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ತಡೆದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗೃತಿ ವಹಿಸಿದೆ. ದಿನದಿನವೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಸಚಿವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗುವುದು.

63. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಶೀಘ್ರ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಥ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಆಡಳಿತ ಹೊಂದಿರುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಂಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಾವು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಆಡಳಿತ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಜಿಸಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಗೆ ಸಹ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

64. ಡಾ॥ ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯು ಗುರುತಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

65. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಈ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ದೊರೆತಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಸುಯೋಗವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ದಕ್ಷ, ಪ್ರಗತಿಪರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಆಡಳಿತ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಒಂದು ಮಾದರಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ತನ್ನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸಲು ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಜೈ ಹಿಂದ್

ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ

ಅನುಬಂಧ–II

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ವರದಿ

ಹನ್ನೊಂದನೇ ಹಾಗೂ ಹನ್ನೆರಡನೇ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಿಂದ/ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ವಿಧೇಯಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಧೇಯಕದ ಹೆಸರು	ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ದಿನಾಂಕ	ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದವರು
1	2	3	4
1	ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ವಿಧೇಯಕ, 2003	15.12.2003	ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು
2	ಕರ್ನಾಟಕ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿದಾರರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ವಿಧೇಯಕ, 2004	14.12.2005	ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು
3	ಕರ್ನಾಟಕ ಧನ ವಿನಿಯೋಗ ವಿಧೇಯಕ, 2005	19.02.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
4	ಕರ್ನಾಟಕ ಪೌರ ಸಭೆಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಒಂದು ಕಾನೂನು (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	05.03.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
5	ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	19.03.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
6	ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	19.03.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
7	ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಕಾರ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	23.03.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
8	ಕರ್ನಾಟಕ ಧನ ವಿನಿಯೋಗ (ಸಂಖ್ಯೆ:1) ವಿಧೇಯಕ, 2005	29.03.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
9	ಕರ್ನಾಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	31.03.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
10	ಕರ್ನಾಟಕ ಧನವಿನಿಯೋಗ (ಲೇಖಾನುದಾನ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	31.03.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
11	ಕರ್ನಾಟಕ ತೆರಿಗೆ ಕಾನೂನುಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	31.03.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
12	ಕರ್ನಾಟಕ ಅಬ್ಕಾರಿ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	06.04.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
13	ಕರ್ನಾಟಕ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿಧಿ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2004	05.05.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
14	ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	23.05.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
15	ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ತಿದ್ದುಪಡಿ)	30.05.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು

1	2	3	4
16	ಕರ್ನಾಟಕ ಧನವಿನಿಯೋಗ (ಸಂಖ್ಯೆ: 2) ವಿಧೇಯಕ, 2005	30.07.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
17	ಕರ್ನಾಟಕ ಮನೋರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	22.08.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
18	ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಧೇಯಕ, 2005	22.08.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
19	ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದವರ ವೇತನಗಳು, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನಗಳು ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	22.08.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
20	ಕರ್ನಾಟಕ ಧನ ವಿನಿಯೋಗ (ಸಂಖ್ಯೆ: 3) ವಿಧೇಯಕ, 2005	22.08.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
21	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಚಿವರ ವೇತನಗಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	22.08.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
22	ಕರ್ನಾಟಕ ಮೌಲವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ (ಎರಡನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	23.08.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
23	ಕರ್ನಾಟಕ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	06.09.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
	ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ವಿಧೇಯಕಗಳು		
1.	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರ ಬಟ್ಟೆ ಗಿರಣಿಗಳ (ಆರ್ಜನೆ ಮತ್ತು ವರ್ಗಾವಣೆ) (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2004	24.06.2005	ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು
2.	ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸುಧಾರಣಾ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005.	05.03.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
3.	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆವರಣಗಳ (ಅನಧಿಕೃತ ಅಧಿಭೋಗದಾರರನ್ನು ಹೊರಹಾಕುವ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	23.05.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
4.	ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ವಿಧೇಯಕ, 2005	15.09.2005	ರಾಜ್ಯಪಾಲರು

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

ಸೋಮವಾರ 27ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006ರಂದು

ಸದನವು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆ 23 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರವರು) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

1. ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಗಳು.

ವಿಷಯ: ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಹಿರೋಜಿ ಅವರ ನಿಧನ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಹಿರೋಜಿ ಅವರುಗಳು ನಿಧನ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಷಾದದಿಂದ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

1. ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್

ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು 1943ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 12 ರಂದು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಾಲ್‌ಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು, ಕಲಾ ಪದವೀಧರರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಹಾಗೂ ಶುಚಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮವಹಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು 1989ರಲ್ಲಿ ರಾಮದುರ್ಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಒಂಭತ್ತನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯುತರು 11ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006ರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿರುವರು.

2. ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಹಿರೋಜಿ

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಹಿರೋಜಿಯವರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು 1942ರ ಜನವರಿ 31 ರಂದು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು, ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು. 1983ರಲ್ಲಿ ಸಂಡೂರು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಏಳನೇ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯುತರು 22ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006ರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿರುವರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು): ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ನಡುವೆ ಹಲವು ಗಣ್ಯರು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗಣ್ಯರ ನಿಧನಕ್ಕೆ ಸಂತಾಪ ಸೂಚಿಸಲು ತಾವು ಮಂಡಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ **ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು** ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿ, ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ

ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದವರು 11ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006 ರಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. 1943ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 12 ರಂದು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಾಲ್‌ಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು ಶ್ರೀಯುತರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಶ್ರಮಿಸಿದಂತಹ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಬೇಸಾಯ ಹಾಗೂ ಶುಚಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಶ್ರಮಿಸಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. 1986ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮದುರ್ಗ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಒಂಭತ್ತನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯುತರ ನಿಧನದಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯರನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಹಿರೋಜಿಯವರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು 22ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006ರಂದು ನಿಧನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದು, ವೃತಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಾಗಿದ್ದರೂ, ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸೇವಕರಾಗಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಭಾಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮಿಸಿದ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. 1983ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಡೂರು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಏಳನೇ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀಯುತರ ನಿಧನದಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಒಬ್ಬ ಹೆಸರಾಂತ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ರಾಜಕಾರಣಿಯನ್ನೂ ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಇಬ್ಬರು ಮಹನೀಯರ ನಿಧನಕ್ಕೆ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ, ಮೃತರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆ ನೋವನ್ನು ಸಹಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆ ಭಗವಂತನು ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಧರಂಸಿಂಗ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು): ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ದಿನ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಹಿರೋಜಿ ಅವರ ನಿಧನಕ್ಕೆ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಾವು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲರು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಸ್ವಭಾವತಃ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬೆಳಗಾವಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲರವರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅತೀವ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಇಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ರಾಮದುರ್ಗ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಈಗಲೂ ಸಹ ಜನರು ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಿರೋಜಿ ಲಾಡ್‌ರವರು ನಾನು

ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ 1972ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀ ಹಿರೋಜಿ ಲಾಡ್‌ರವರೂ ಸಹ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾವ್‌ರವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದಾಗ ಬಹಳ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದರು, ಶ್ರೀ ಆರ್.ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆಯವರೂ ಸಹ ಲೋಕಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅವರ ಆತ್ಮೀಯರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜೊತೆ ಒಂದು ಗೆಳೆತನ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯಮಿಗಳು. ಅವರನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿ ಹೋದ ಇಬ್ಬರೂ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನೂ ಕೂಡ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ, ಬಹಳ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರು. ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ, ಅನೇಕ ಸಲ ಅವರ ಜೊತೆ ನಾನು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಬಹಳ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಮನುಷ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹವರು ಬಹುಶಃ ಈಗ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಹವರು ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಕೃಷಿ ಬಗ್ಗೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಜನ ನಮ್ಮಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಮುಂಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಚಿರಾಯ್ತು ಕಸಬು ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈಗ ಏನು ಅಗಲಿ ಹೋದರು ಅವರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಂತಹೇಳಿ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಲಿ ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯನ್ನು ಭರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಭಗವಂತ ಕೊಡಲಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಹಿರೋಜಿ ಲಾಡ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ಏನು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜನಗರ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಹಿರೋಜಿಯವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಹಿರೋಜಿಯವರು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅಪಾರವಾದಂತಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ನಾವು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಗಲಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಗಳ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅಗಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎನ್ನುವ ಸಮಾಧಾನ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಏನು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಯಾರು ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರುಗಳು ಅವರು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದಾಗ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಅವರ ಜೀವನ ಭದ್ರತೆ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವಾದರೂ

ಕನಿಷ್ಠ ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸದನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು, ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿಂತರೆ ಏನೂ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆದೀತೇ ಹೊರತು, ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರುಗಳು ಅನೇಕ ಜನ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರುಗಳು ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಅಗಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಆ ಮನೆಯ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ತೀವ್ರ ಚಿಂತನೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇವತ್ತು ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ, ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಏನು, ಜೀವನ ಭದ್ರತೆ ಏನು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಆ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಮಹನೀಯರ ನಿಧನಕ್ಕೆ ನಾನೂ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಮಂಡಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ (ಹಡಗಲಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಶ್ರೀ ಹಿರೋಜಿ ಲಾಡ್‌ರವರು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಅವರು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹ ಒಂದು ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ಅನುಭವ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಖ್ಯಾತ ಗಣಿ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಾಗಿ ಕೊಡುಗೈ ದಾನಿಗಳಾಗಿ ಸಂಡೂರು ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೂಡ ದಾನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಾಗಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪುಣ್ಯ ಅಥವಾ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಮಗನಾದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಅನಿಲ್ ಲಾಡ್‌ರವರು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ನಡೆದಂತಹ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಬಹುಮತದಿಂದ ಕೂಡ್ಲಗಿ ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು. ಅವರು ಅಬಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಸಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹವರು ಆಗಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಿರೋಜಿ ಲಾಡ್‌ರವರ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಣ್ಣನ ಮಗನಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸಂತೋಷ್ ಲಾಡ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಜೆ.ಡಿ.ಎಸ್. ಪಕ್ಷದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ಮನೆತನದವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಪುಣ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಈರ್ವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇವರ ಸೇವೆಯ ಪ್ರತಿಫಲ ಅಂತ ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲರೂ

ಕೂಡ ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ 1989 ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರ ಸಂಬಂಧ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಂದರಗಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಹಿರೋಜಿ ಲಾಡ್‌ರವರು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಖಾಯಿಲೆ ವಿಪರೀತ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡದ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅಪಾರವಾದಂತಹ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಭರಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಆ ಭಗವಂತ ಕೊಡಲಿ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾನು ಸಹ ನನ್ನ ಸಂತಾಪ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ಹಿರೋಜಿಯವರು ನಿಧನ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತುಂಬಲಾರದಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡಿದಂತಹವರು, ಅಂದರೆ ಇವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾವ್ಯಾರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಗಳು ಏನಿದೆ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂತ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ನಾವೇನೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಾ, ಎಲ್ಲರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಮ್ಮ ಕಛೇರಿಯವರು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಂತ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು ಜನ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು ಭಾರಿ ಕಷ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಔಷಧಿಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಸತ್ತು ಹೋಗಿರುವಂತಹ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು ಇದ್ದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಂತ ನಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ಭಾವಿಸಿ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಮಾಜಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ (ಕನಕಪುರ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ದಿವಸ ತಾವು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಗೆ ನಾನು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಮಹನೀಯರುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಅವಕಾಶ ನನಗೂ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. 1983ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹಿರೋಜಿ ಲಾಡ್‌ರವರು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು ಆಗ ಅವರು

ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಜ್ಜನಿಕೆಗೆ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀ ಹಿರೋಜಿ ಲಾಡ್‌ರವರು ಇವತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದಾನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಗಣಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬ ಶ್ರೀಮಂತ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಸಹ ಹಿರೋಜಿರಾವ್ ಲಾಡ್‌ರವರು ಬಡವರ ಸೇವೆ ಎಂದು ಮುಂದೆ ನಿಂತ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಲಾಡ್‌ರವರು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಲೋಕಶಕ್ತಿ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನೂ ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಅವಕಾಶವೂ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲರು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಹಿರಿಯರು ಅನುಭವಸ್ಥರು ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ನಾನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇವರೀರ್ವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿರುವ ಶಾಸಕರು ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ಯಾರು ಶಾಸಕರು ಬಡತನ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಅವರ ಸಾವಿನ ನಂತರ ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೂ ಸದನಗಳ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಹಾಲಿ, ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಈ ತರಹ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಅವರು ಸತ್ತಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ಹೋಗುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೂ ಅವತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವರೀತಿ ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತಿದ್ದೆ. ಇವತ್ತು ನಿಮಗೂ ಸಹ ನಾನು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಿಗೂ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ಲಾಡ್‌ರವರಿಗೆ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಈ ಸಂತಾಪ ಸೂಚನೆಯಡಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜೇಂದ್ರನ್ (ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗೇನು ಶ್ರೀ ಆರ್.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್ ಶ್ರೀ ಹಿರೋಜಿಯವರ ಆತ್ಮಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ನನ್ನಿಂದ ನನ್ನ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಅವರ ಕುಟುಂಬವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರು ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಬೇಕು. ನಾವು ಹೇಳದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಆತ್ಮಗಳು ಶಾಂತವಾಗುತ್ತವೆ, ಹೇಳಿದರೂ ಆಗುತ್ತವೆ. ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅಗಲಿ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹವರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನಾವು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿರಬಹುದು, ಮನೆ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಮನೆ ಕೊಡುವುದು, ಬಡತನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಮನೇನೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಪಾಪ ಅವರ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಅವರ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆ ಶಾಂತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ, ಈಗಿರುವ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಂತೋಷ. ಫಸ್ಟು ನಾವು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದು ಹೋಗಿರುವವರ ಆತ್ಮಶಾಂತಿಗಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರು ಹೇಳಿದರು, ಕೆಲವು ಎಂಎಲ್ಎಗಳಿಗೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಇಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು You must implement first, do that. ಪಾಪ ಹೋಗಿರುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಲಿ ಅಂತ ಸುಮಾರು ಸಲ ಓಂಶಕ್ತಿ ಓಂಶಕ್ತಿ ಅನ್ನುವ ತರಹ ಶಾಂತಿಗಳು. ಅದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ತಾವು You must take very importance. Next time, ಆ ತರಹ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಆತ್ಮಶಾಂತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮಾತನಾಡುವ ಟೈಮಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೂ ಸೇರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಸತ್ತವರ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಮೃತರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಎದ್ದುನಿಂತು ಮೌನ ಆಚರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

(ಸದನವು ಮೃತರ ಗೌರವಾರ್ಥ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಮೌನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿತು)

2. ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾದ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 151 (2)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ದಿನಾಂಕ 31–3–2005ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕರು ನೀಡಿರುವ ಧನವಿನಿಯೋಗ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ 151(2)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ದಿನಾಂಕ 31–3–2005ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ನಿಯಂತ್ರಕರು ಮತ್ತು ಮಹಾಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧಕರು ನೀಡಿರುವ ಧನವಿನಿಯೋಗ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.

3. ವರದಿಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವುದು

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ 2005–06ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವಂತಹ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 1997–98 ರಿಂದ 2002–03 ಅವಧಿಯ ಆಡಿಟ್ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯ ಮೂರನೇ ವರದಿಯನ್ನು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: 2005–06ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವಂತಹ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 1997–98 ರಿಂದ 2002–03 ಅವಧಿಯ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯ ಮೂರನೇ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಯೋಗೀಶ್ ಭಟ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾದ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯ 2004–05ರ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದ ನಾನು ಸಮಿತಿಯ 22ನೇ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯ 2004–05ನೇ ಸಾಲಿನ 22ನೇ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.

4. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಂದನಾರ್ಪಣ ಪ್ರಸ್ತಾಪ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಂದನಾರ್ಪಣಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶವೂ ಕೊಡಬಾರದು. ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಅಸಿಂಧು ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನನ್ನದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿ, ನಂತರ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾರ್ಪಣಾ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮೂವ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವವನಿದ್ದೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಂದರು ನಿಯಮ 175 (1)ರಡಿ ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿದರು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದಾದಮೇಲೆ ಹೇಳಿದರು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಗೌರವ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ. ಆ ತರಹ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ 24ನೇ ತಾರೀಖು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮತ್ತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಸದನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಸಮಾಚಾರ ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸೀನಿಯರ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್, we had a four hours meeting. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ತಾವೂ ಯಾಕೋ ಬಹಳ

ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಟೈಂ ಪಡೆದು ಸಂಜೆ 7 ಗಂಟೆಗೆ ಹೋದೆವು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದೆವು ಅಂದರೆ, 19ನೇ ತಾರೀಖು ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಾವು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಷ್ಷನ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿದೆ, ಆವಾಗ 12ನೇ ತಾರೀಖು ಪೂರ್ಣ ಬಹುಮತವಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಕೇವಲ ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ, ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಹಿಂದಿನ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು, ಸಿಂಧ್ಯಾರವರು, ಚೆಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿರವರು ಚೆನ್ನಿಗಪ್ಪನವರು, ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ we have constituted a Cabinet Sub-Committee under the Chairmanship of M.P. Prakash, ನಮ್ಮ ಎಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ್, ಖರ್ಗೆಯವರೂ ಇದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು 18ನೇ ತಾರೀಖು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆವು. 19ನೇ ತಾರೀಖು ನಾವು ಯಾವುದೇ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಮ್ಮತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣ ಬೇರೆ. ಮತ್ತೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಕೀಯ ಬದಲಾವಣೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ಆಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 19ನೇ ತಾರೀಖು ಬಂದರು. ಅವರು ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಏನೊಂದು ಅವರ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. That is before the House. Because, ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ 176 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಂದು ಏನು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, That is mandatory. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ವಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಲೇಬೇಕು. Either we have to adopt or reject it. ಆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಹೇಳಲಿ. ಚೆಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಹೇಳಲಿ. ಹೊರಟ್ಟಿಯವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಹೇಳಲಿ. ಚನ್ನಿಗಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಹೇಳಲಿ. ಹೋದ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿ. ಇವತ್ತು ಈ ವಿಷಯ 176 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ತಾವು ಬರಬಾರದು ಎಂದು, we have requested His Excellency; ಅವರು ಬಹಳ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯ citations ಎಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟೆವು. ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ 1952 ರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಒರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು, ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಛೀಮಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. 1991 ರಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೇಳಿದೆವು. ಇವತ್ತು ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಏನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಜುಗರ ಮಾಡತಕ್ಕ

ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವೇನು ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಅದು ಕರಾಳ ದಿನ ಎಂದು. 1952 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು Un-constitutional. ಇದು deliberate speech. ಇದೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಂವಿಧಾನಬಾಹಿರವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ತಾವೂ ಕೂಡ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದೀರಿ. ಹೊರಗಡೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದರು. ಏನೋ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು, ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರಿದ್ದರು, ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರೂ ಇದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸರಿ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ 176 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಮೊದಲೇ ಆಗಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ. 175(1) ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬರಬಹುದು. ಹೌಸ್‌ಗೆ ಅಡ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾದ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ರವರೂ ಕೂಡ ಬಂದು ಈ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. This is also a kind of message that cannot be discussed, ಮತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್‌ರವರು ತರುತ್ತಿರುವುದು ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೆರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅದರಲ್ಲಿ we will participate. ಆದರೆ that is not mandatory. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಲಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹಿರಿಯ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಧ್ಯಾರವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. Today, we are raising valid points. ಹಾಗೆ ತಾವು ಸ್ಪೀಕರ್ ಆದಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ತಮಗೆ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಮಾನ್ಯ ಬಾಳಿಗಾ ಅವರು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು ಎಂದು. ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮತ್ತು ರೈತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅರಿತಿರುವವರು ತಾವು. You have to give the opportunity. ಯಾವ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಏನು ತೀರ್ಪು ಬಂದಿದೆ, ಅದರ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ un-constitutional ಆಗಿ ಏನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಇವತ್ತು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಡಬಹುದು ಅವರು ಎಂದು 175 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, His Highness, His Excellency, we have great respect towards you. But this is very un-precedent. ಇವತ್ತು You are coming to the House with all of that. ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ಸದನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ

ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ನಾವು representation ಅನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಆಗ ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. I have verified all the provisions of the Constitution. ಆದರೆ, I can come and address. ಅಂದರು You can come and address ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮೆಸೇಜನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. Hurriedly, he calls the Press Conference. ಪ್ರೆಸ್ ಕಾನ್‌ಫೆರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು, I have every right to address the House. Yes, he has every right. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತೇನು ಮಾನ್ಯ ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್‌ರವರು ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು 176ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಏನು ಪ್ರತಿ ನಮ್ಮ ಎರುಗುಗಡೆ ಇದೆ, ಅದು 19ನೇ ಜನವರಿ. That is prerogative of the House. Every Member has right to express their opinion. ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಠಮಾರಿತನ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಕಾಮನ್ ಮಿನಿಮಮ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರ ಜೊತೆಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಸಾರ್ಟ್‌ನಿಂದ, ಗೋವಾದಿಂದ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯವರು ರಾಜಭವನಕ್ಕೆ ಹೋದರು ಹೋದಾಗ ಆಗಲೇ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. Kumaraswamy is not my party's recognized Leader. ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವಗೌಡರು ಇವತ್ತು 40 ಶಾಸಕರ ಅಮಾನತ್ತನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತಾ ದಳದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Where is your Common Minimum Programme? we had a Common Minimum Programme? ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳವರು ನಾವು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲೇನು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಎರಡೂ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಕಾಮನ್ ಮಿನಿಮಮ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಬಾಬಾ ಬುಡನ್‌ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಮನ್ ಮಿನಿಮಮ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್? ಇಡೀ ಇವತ್ತು ಈದ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಆದ ಘಟನೆ ಇದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಆಗ ಗೃಹಸಚಿವನಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಹಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು 175 ರಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಈವತ್ತು ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ತಾವು ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪಿಗೆ ನಾವು ಕಾಯುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯ ಸಹೊದ್ಯೋಗಿಗಳೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದಾದಮೇಲೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ. ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ತಾವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ನನ್ನ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಇದೂ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರೇ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಮೊದಲು ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಇಲ್ಲೇನೂ ಕಾಪೀಟಿಷನ್ ರೇಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪೋಜಿಷನ್ ಲೀಡರ್ ಎತ್ತಿದಮೇಲೆ ನ್ಯಾಚುರಲಿ ಒಬ್ಬರು ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, See, he is also on point of order.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಮೊದಲು ಎತ್ತಿದವನು ನಾನು. ನಾನು ಮೊದಲು ಎತ್ತಿದ್ದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ಗೆ ನಾನು ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ. ಆಮೇಲೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸದನದ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಸಂವಿಧಾನದ 175ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಪ್ರಕಾರ ಇವೊತ್ತು ಡಿಸ್‌ಕಷನ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇವೊತ್ತಿನ ಅಜಂಡಾದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸಂವಿಧಾನದ 175ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಎನ್ನುವುದು ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 176ರಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಟರ್ ಪಿಟೀಷನ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಯಾವಾಗ ಕ್ಲಿಯರ್ ಇದೆ ಆವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪುನಃ ಪುನಃ ಇಂಟರ್ ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೂ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 175ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆಂದರೆ:–

> "Right of Governor to address and send messages to the House or Houses: The Governor may address the Legislative Assembly or, in the case of a State having a Legislative Council, either House of the Legislature of the State, or both Houses assembled together, and may, for that purpose, require the attendance of members."

ನಾವು ಹಾಜರಾತಿ ಇರಬೇಕು, ನಾನು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೆಸೇಜ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 175 ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಸದನವನ್ನು 24ಕ್ಕೆ ಕರೆದರು. ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿ 24ಕ್ಕೆ ಜಂಟಿ ಸದನ ಕರೆದಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ it is **'may'** he can address number of times. ಆಪೋಜಿಶನ್ ಲೀಡರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ not once, twice, thrice. But he can give number of messages but he can't deliver a joint address as in 176. ಅನುಚ್ಛೇದ 176ರಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆಯೆಂದರೆ:–

> " **Special address by the Governor:** At the commencement of the first section after each general sesstion to the Legislative Assembly and at the commencement of the first session of each year, the Governor shall address the Legislative Assembly Here the word is shall. or, in the case of a State having a Legislative Council, both Houses assembled together and inform the Legislature of the causes of its summons."

ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನ್‌ಡೇಟರಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್. ಆ ಮ್ಯಾನ್‌ಡೇಟರಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ 19ನೇಯ ತಾರೀಖು ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನವರಿ 19ರಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಸದನವನ್ನು ಕರೆಸಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176ರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. It is a property of the House. First we have to discuss that. 176ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನ್‌ಡೇಟರಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದೂ ಕೂಡ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅದು ಈ ಸದನದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ 175 ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೆಸೇಜ್, ಇದು ಆದಮೇಲೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ಅಥವಾ ನಾಡಿದ್ದು ಪುನಃ ನಾನು ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಬಹುದು. Any number of times he can address. Every week he can come and address. We have no objection. Because he can guide. ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾದ ಡಾ: ಎ.ಪಿ.ಜೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ 11 ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ಎಕನಾಮಿಕಲ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ವಿಷಯಗಳು ಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಕೂಡ ಪದೇ ಪದೇ ಬಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಅದು 175ರ ಅನುಚ್ಛೇದ. ಆದರೆ ಅದೂ ಕೇವಲ ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮೋಷನ್ ಆಗಿ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊಷನ್ ಆಗಿ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸೆಕ್ಷೆನ್ 176ರ ಕೆಳಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಮ್ಯಾನ್‌ಡೇಟರಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್. ಈ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಜೀವಂತ ಇದ್ದಾಗ, ಆ ಅಡ್ರೆಸ್ ಜೀವಂತ

ಇದ್ದಾಗ, ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಅದು ಸದನದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿದ್ದಾಗ ತಾವು 175ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಇದು ಸಂವಿಧಾನದ ವಿರುದ್ಧ ಇದೆ ಅಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತಾವು ಇವೊತ್ತು ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. It is unconstitutional, illegal. ಇಂಥ ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ನಾವು ಇವೊತ್ತು ಹಾಕಿದರೆ ನಾಳೆ ನಾವೇನು ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು? ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವೇ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಸದನ ಈ ಸಂವಿಧಾನದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೋ, ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಸಂವಿಧಾನದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕೋ ಅಂಥವರಾದ ನಾವುಗಳೇ ಇದನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು? ಯಾವ ಫೋರಂನಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡಬೇಕು? ಯಾವ ಫೋರಂನಲ್ಲಿ ಇದರ ರಕ್ಷಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಈ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ 175ರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ ಇದು, ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಬುಲ್‌ಡೋಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೇ ಅಪಚಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. xx ಏಕೆಂದರೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175ರಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಓದಿಯೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು 175ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಇವೊತ್ತು ತಾವು ಮೋಷನ್‌ನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೀರಿ ಇದು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಸಂವಿಧಾನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್‌ನ್ನು ತಾವು ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಇವೊತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸ್ಪೆಶಲ್ ಅಡ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಆಗುಹೋಗುಗಳು, ಈ ಹಿಂದೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿತ್ತು, ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಇದೆ. ಆದರೆ 175ರಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಿ ಮ್ಯಾಟರ್ಸ್ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಅವರ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ 175 ರಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಕ್ಲಾಸ್–1 ಏನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಸೇಜ್ ಕೊಟ್ಟರೋ ಆ ಮೆಸೇಜ್ ಏನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೂವ್ ಆದಂಥ ಮೆಸೇಜೋ ಅಥವಾ ಸೊಮೋಟೋ ಮೆಸೇಜ್ ಆಗಿದೆಯೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇವರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಇವರೂ ಕೂಡ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ಏಕೆಂದರೆ 175ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಇವೊತ್ತು ಇದನ್ನು

xx ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬಾರದು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಈಗ ಈ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆವು. 171 ಸಬ್ ಕ್ಲಾಸ್ 1ರಲ್ಲಿ ತಾವು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾವು ಗವರ್ನರ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, 'ಇದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಆಗಿದ್ದು ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ. 175 ಸಬ್ ಕ್ಲಾಸ್ 1ರಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.' ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಾವು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಡೆಲಿಗೇಶನ್ ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಗವರ್ನರ್ ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗವರ್ನರ್ ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಿಸ್‌ಗೈಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲೋ ಲೋಪ ಇದೆ. ಈ ಲೋಪವನ್ನು ತಾವು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ, ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಸರಿ ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದರೆ ನಾಳೆ ಈ ರೂಲಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂಬರುವ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಓದುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ bad precedent ಹಿಂದೆ ಆಗಿದೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು violate ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಬುಕ್ violate ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಬುಲ್‌ಡೋಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ರೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಶನ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ಇವೊತ್ತು ಗವರ್ನರ್‌ರವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೈಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಡೆಲಿಗೇಷನ್ ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಥೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ಕೂಡ ಪ್ರೆಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ, ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡೆ, ಕೊನೆಗೆ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ನನಗೆ ಗೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ಸರಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ, ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ಇದೆ. ಒಂದು ಮ್ಯಾಂಡೇಟರಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು may ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಮಾಡದೇ ಇರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದ್ದಾಗ, ನಾವು ಯಾವುದು ಮ್ಯಾಂಡೇಟರಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದೆ, ಯಾವುದು ಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇವೊತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನಗಳಾಗಿವೆ. 175ಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಇದೆ? 176ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆದ ಜಂಟಿ ಅಡ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಮಹತ್ವ ಇದೆಯೆಂದು ಕೂಡ AIR 1952 Orissa 234 ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ AIR 1966 Calcutta Page 363 Syed Abdul Mansoor Vs Speaker of West Bengal Legislative Assembly and others ಇವರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ distinction ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 175 ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬೆಲೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಅವರು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ಅನಿಸಿಕೆ ಮೇಲೆ

ತಾವೇನಾದರೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ನೀವು ಟೈಮ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ, 176ರಲ್ಲಿ He should address, he shall address, it is a mandatory provision. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಟೈಮ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೋಷನ್ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪರ ಅಥವಾ ವಿರುದ್ಧ ಅಥವಾ ಸರ್ವಾನುಮತ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 175ರಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದಾಗ ನಾವು ಏಕೆ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ? ನಾವು ಗವರ್ನರ್ ಅವರಿಗೆ thanks ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಏನಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 19ನೇ ತಾರೀಖು ನಾವು ಆ ಅಡ್ರೆಸ್ ಅನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. In absence of that, no other address is available in this House except 19th Joint Address of Governor. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ರೆಸ್ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. 24ನೇ ತಾರೀಖು ಇದ್ದುದ್ದು ಕೇವಲ ಮೆಸೇಜ್ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲ, ಈ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175, 176ರ ಏನು distinction ಇದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು immediately ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರ್‌ರವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 175 ಸಬ್ ಕ್ಲಾಸ್ 1ರಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾಷಣ, ಮೆಸೇಜ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. 19ನೇ ಜನವರಿಗೆ ಏನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಂಟಿ ಅಡ್ರೆಸ್ ಆಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ನನ್ನ point of order ಎತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಈ ಮಧ್ಯೆ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದು ನಿಂತರು)

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಸರ್ It has to be heard ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸರ್. Point of order ಎತ್ತಿದ ಮೇಲೆ, ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರೆ, ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: . . . ನಾವುಗಳು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತೇವೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ತಾವು ಹೇಳಿ. ನಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವೂ ಸಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಲಿ. ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಬಹುದು, ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಏನೆಂದು ನೋಡಬೇಕಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಮ್ಮ Point of order ಕೇಳದೇ. . . ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಾನೇ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಬಿಡಬೇಕೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಲೇಬೇಕಲ್ಲಾ ಸರ್.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ತಾವು ಆಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾಗಿದ್ದರೆ, ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಅವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಕಡೆಯವರು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ He has permitted the Leader of the Opposition. Permission ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳೋಣ.

Sri J.C. Madhuswamy: Hon'ble Member has raised a point of order. ತಾವು hear ಮಾಡಲೇಬೇಕು. That is mandatory. ಯಾರ ಮರ್ಜಿಯಲ್ಲೂ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಬೇಕಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಏನೆಂದು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದ ನಂತರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಳಿಕ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ನೀವು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಕೇಳಿ ಅನಂತರ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ: ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ, ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ. ನಂತರ, ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹಕ್ಕು, ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಬಿಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಎತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಏನಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರವನ್ನಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ತಾವು ಈಗ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್ ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಈಗಲೇ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ it is not in order ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ವಾದ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, I request him to kindly have patience till all of us have our say. Finally, he can have his say.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತುವಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಇದೆ. ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ. . . . .

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಗೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ನಾವು ಹೇಳುವುದೂ ಕೂಡ ಅದೇ ಮಾತನ್ನೇ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಲಿ. ಎತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು. You have every right to raise the point of order. Let him raise the point of order. If you are convinced that there is a validity in his raising of the point of order, you may allow him to raise that and we will also raise it. ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೋ, ಕೊಡಬಹುದು ಅಥವಾ ತಾವು ಅದನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಬಹುದು, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದು, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡದೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಎತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವೇನೆಂದು ಸದನಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವೆಂದು. Hon'ble Leader of the Opposition ಎದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆವು ಅವರಿಗೆ ಅಗೌರವ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು. ನೀವು ಅವರ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ hearರನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ಅದರ ಪರವೇನು ವಿರೋಧವೇನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ವಾದ. Let him speak as to what is the Point of Order with him.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ Point of Order ಎತ್ತಿದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದುನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ನಾವು ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡಲು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಲೆ ಹತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಎಲ್ಲಾ ಸಭಾ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನೀವು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಸರ್ . . . . . .

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರೇ ತಾವು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ(ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ): ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಅರ್ಥ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ನೀವು ನಮಗೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆ ಅಜೆಂಡಾ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, "ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಂದನಾರ್ಪಣ ಪ್ರಸ್ತಾಪ" ಎಂದು ಇದೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬಾಹಿರವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ನೀವು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದೇ ನಮ್ಮ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ. ಹೇಗೆಂದರೆ 176ನಲ್ಲಿ ಏನು Governor address ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೀವು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಅಜೆಂಡಾ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಎರಡು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ನಿಯಮ 176ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೊಂದು 175(1)ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ mention ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು Governorಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪರಮೋಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ 175(1)ನಲ್ಲಿ any time address ಮಾಡಬಹುದು ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಯೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ It cannot be a Motion of thanks. The question of the Motion of thanks arises when the 175 address has been put for the discussion. Then only the Motion of the thanks arises. ಹಾಗಾಗಿ ನೀವು ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಲ್ಲೇನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಸಂವಿಧಾನ ಬಾಹಿರ. ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಬಾಹಿರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಈ ಅಜೆಂಡಾದಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀವು 176ನ ಒಳಗೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅಸಿಂಧುವೆಂದು ಏನಾದರೂ ಹಿಂದೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಆಗ 175(1)ರಲ್ಲಿ address ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆದರೆ ವಂದನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 176ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣ ಅಸಿಂಧು ಎಂದು ನೀವು ಹಿಂದೆ declare ಮಾಡಿದ್ದರೆ again 176 ರಲ್ಲೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ; ಆದರೆ ನೀವು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 176ಅನ್ನು ಅಸಿಂಧು ಎಂದು ಇದುವರೆಗೆ ಘೋಷಿಸಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 175(1)ರ ಕೆಳಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ Motion of thanks ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. Motion of thanks ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಎರಡೇ options ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದು ನೀವು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ 176ರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಥವಾ ನಾನು 176ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣವೇನಿದೆ ಅದು ಅಸಿಂಧು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಘೋಷಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಆದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಎರಡೂ ಸದನಗಳನ್ನು address ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಅದು ಯಾವುದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನೀವು ಈ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸಂವಿಧಾನ ವಿರುದ್ಧ. ಎರಡನೆಯ point, ನಾನು ಏಕೆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ನೀವು ಈ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದನ್ನು ನೀವು ಇವತ್ತು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಯಾವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. 176 ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, 175(1) ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಡೇಟ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಾನು ಡೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ದಿನಾಂಕ 24.02.2006ರದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ನೀವು ಏನಾದರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನು 24ನೇ ತಾರೀಖು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರೇ Self-contradictory ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲೆಯೇ ಅವರೇ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ "ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ ಅನುಚ್ಛೇದ 175(1) ಹಾಗೂ ಸಂವಾದಿ ಅನುಚ್ಛೇದ 176(1)ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮದ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೊಂದರೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದನ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಸ್ಥೂಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 175(1)ರ ಅಡಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ". What it means? ನಾನು 175(1)ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ address ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ there is no question of moving the motion of thanks. You can allow only for discussion. But no question of motion of thanks even according to the Governor himself. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಏನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸಂವಿಧಾನ ಬಾಹಿರ, ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬಾಹಿರ ಮತ್ತು ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ರೂಲ್ಸ್ 19 ರಿಂದ 20, ನಮ್ಮ Karnataka Legislature ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ scope of discussion 19(1) ರಿಂದ 20ರವರೆಗೆ 19(1)ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ? "The Secretary shall report to the House that the Governor was pleased to address the Legislature and place a copy of it on the table of the House."

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಅವರು point of orderನ್ನು ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯ ಕೆಳಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮೊದಲನೆಯ addressನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವೆತ್ತಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಹೌದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಗ್ರಾಸವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆ ಚರ್ಚೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಲು ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಿಯಾಮಾವಳಿ 27ರ ಕೆಳಗೆ 'ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮ' "ಸಂವಿಧಾನದ 175 ಅಥವಾ 176ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲ, ಉಭಯ ಸದನಗಳು ಸಭೆ ಸೇರುವಾಗ ಅಥವಾ 175ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಸಭೆ ಸೇರಿರುವಾಗ, 176ರ ಅನುಚ್ಛೇದದ

ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದಾಗ, ಅಂದರೆ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನವಾದ ನಂತರ, ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ನಂತರ ಅಥವಾ ಅದರ ಸೂಚನೆಯಾದ ನಂತರ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಇದು ಒಂದನೆಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವೋ ಎರಡನೆಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವೋ ತಾವು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮತ್ತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಲೆತಿರತಕ್ಕದ್ದು 175ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವುದೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವೆತ್ತಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತರುವಾಯವಾಗಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕುದಲ್ಲ ಅಥವಾ ವಿಘ್ನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕುದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಿಘ್ನವನ್ನು ಸದನದ ಆದೇಶದ ತೀವ್ರ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಮುಂದಿನ ಉಪವೇಷನದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸತಕ್ಕದ್ದು".

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಇದು Governor ಇಲ್ದಿದ್ದಾಗ. Governor ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ, address ನಡೆದಾಗ ಅವರು address ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಮಾಡುವಾಗ, ಮಾಡಿದ ನಂತರ I can understand this. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಇದು ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಬಂತು?

(ಗೊಂದಲ)

SRI M.P. PRAKASH: I am not yielding . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: 27ರಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ, ಅವರ ಭಾಷಣ ನಡೆಯುವಾಗ ಅಥವಾ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವಾಗ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಡಿಬೇಟ್ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರಂಥ ಹಿರಿಯರು, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದವರಿಗೇಕೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

SRI M.P. PRAKASH: I am not yielding.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಚೆನ್ನಿಗಪ್ಪ: ಅವರು ಈಲ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲದೆ ನೀವೇಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ. What is this?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, I am not yielding. Sir I seek the interpretation of this Article by you, not by other.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ: ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರೆ, ತಾವು ಇನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ: ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಅವರ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಮೆರಿಟ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು, ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು, ಈ 176ಕ್ಕೆ ನಾನು ಎತ್ತಿದಂತಹ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನವಾದಂತಹ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಲಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ವಿನಃ ಅವರಿಂದ ಅಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಆಯಿತ್ರೀ, You please convince him. If I am wrong, I am here prepared to hear that.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ನಾನೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, you try to convince him. I am not here to listen to you. . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ: ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ, let him speak. He will convince.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: . . . . . ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ನಾನು ಎತ್ತಿದಂತಹ 27ರ ವಿಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇರೆ ತರಹವಾದಂತಹ ಅರ್ಥವಂತಿಕೆ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಲಿ. ನೇರವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದು ಮಾತನಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ merits of the case ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಾನು ಇಷ್ಟೇ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮನ್ನು . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನೀವು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನೀವು ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ restrict ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಾನು ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿ. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ . . . . . .

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಟಿ. ರವಿ: ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದಲ್ಲಿ ಇವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಭಾಷಣ ಆಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಅನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಟಿ. ರವಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, Point of order ಅನ್ನು ಎತ್ತಿ ಇವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವರು point of order ಗೆ ತಾವು ruling ಕೊಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜೆ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ರೂಲ್ 27ರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸದನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಂಥಾದ್ದು ಆಗಬಾರದು. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರಿಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವ ಕೊಡತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರೇನು ಓದಿ ಹೇಳಿದರೋ, ಅದು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವಂಥಾದ್ದು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಆಗಿಲ್ಲವೋ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ರೂಲ್ 27 "Observance of Order during Governor's Address" ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. We have to observe these rules during Governor's Address only. ಗೌರ್ನರ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ, ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೂಲ್ 27ರಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 175ರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ಸೆಕ್ಷನ್ 176ರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ interpretation ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ರೂಲ್ 27ರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. This Rule 27 comes to the force only at the time of discussion on the motion of a debate, ಗೌರ್ನರ್ ಅಡ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ರೂಲ್ 27 ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ,

> "When the Houses of the Legislature are assembled together under Article 175 or 176 or when the members of the Assembly alone are assembled under Article 175 of the Constitution, no member shall obstruct or interrupt the Address either before or after the Address during its duration with any speech or point of order or in any other manner and such obstruction or interruption shall be regarded as a gross breach of order of the House and shall be dealt with by the Speaker as such in the next sitting of the Assembly."

This is only applicable at the time of Governor's Address in the House, not on the Point of Order. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. Governor him self very clearly said "I am addressing this House, under Article 175 only". Then it is not a vote on, motion of thanks. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡಬಾರದು. Rule of law should prevail, not the rule of power should prevail.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ನಿಂಗಪ್ಪ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ರೂಲ್ 25ರಲ್ಲಿ "ಸಂವಿಧಾನದ 175(1)ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ" ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ 175(1) ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಮಯವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ಅದನ್ನೇ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, Motion of Thanks move ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ನಿಂಗಪ್ಪ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 176ನಲ್ಲೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಟಿ. ರವಿ: . . . . . ನಿಮಗೆ ಕೇಳುವ ವ್ಯವಧಾನವೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ನಿಮಗೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುವ ಸಮಾಧಾನವೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ನೀವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಈ ರೀತಿ ಆಡಲು ಶುರುವಾದರೆ ಹೇಗೆ? ನೀವು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚೆಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ(ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು): ಆ ಕಡೆಯಿಂದ 3-4 ಜನರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಲು ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ(ಹಳಿಯಾಳ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಮಾನ್ಯ ರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಸಮಯದ ಮಹತ್ವ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ specific ಆಗಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಆಗುವ ಇದೊಂದು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ, ಇದು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಬಾರಿ ಈ ತರಹದ ನಿರ್ಣಯ, ಇದು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಬಾರಿ ಈ ತರಹದ ನಿರ್ಣಯ ಆಗುವುದು. ಹಾಗಾಗಿ ತಾವು ಚರ್ಚೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದರೆ, ತಾವು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ constitutional experts opinion ಅನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಾವೇನು 175(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳೂ ಮಾಡುವಾಗ ಅದು Article 86(1) ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, 176(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನ ಜಂಟಿ ಸದನದಲ್ಲಿ Article 77(1) ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ, 175ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಗೌರ್ನರ್‌ಗೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ನಾನು ಬಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ, Address ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ, ಅದು ಅವರ

message ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಅವರ ಭಾಷಣವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಷಣ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. 176 ಏನಿದೆ, ಅದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಏನು ಅವರ ಭಾಷಣ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅದು ಚುನಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ಮೊದಲನೇ session ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ವರ್ಷದ ಮೊದಲನೇ session ಇರುವಾಗ ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ programmes, Government policies, ಸರ್ಕಾರದ achievements ಅವರು highlight ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. There is a distinction. 175 ಮತ್ತು 176ರಲ್ಲಿ distinction ಇದೆ.

" There have been, however, no occasions so far when the President addressed the Houses under Article 86(1) or Rule 24. He has always addressed both Houses of Parliament assembled together under Article 87(1)" ನಾನು depending upon Kashyap (Page 437) ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು 86ರ ಪ್ರಕಾರ ಇವತ್ತಿನತನಕ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. He has not addressed the House under Article 86(1). ಹಾಗಾದರೆ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಏನು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾರ್ಡಿನರಿ ಸರ್ಕಮ್‌ಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ, What was the extraordinary circumstances? ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಪತ್ರಿಕೆ ಮುಖಾಂತರ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಅವರ ಭಾಷಣ ತಯಾರು ಮಾಡಿತು, ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. Is it not your stand? Please clarify. ಆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ನಿಮ್ಮದು ಇದ್ದರೆ, then the Governor's Address is unconstitutional. Under Article 175(1) it should be his a message & It should be his Address. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನು ಹೇಳಿದರು, ನಾವು ಬೇಟಿಯಾದಾಗ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾನು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಪ್ರಾವಿಷನ್ಸ್ ನೋಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ, ಮಾರನೆ ದಿನ ಅವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದಾಗ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ, ನಾನು ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು, Advocate Genereal is appointed by the Government. When the Government resigns, when the Chief Minister resigns, the Advocate General resigns. He is the representative of the Government, i.e., ruling party. How the Governor can say he has come to the conclusion on the advice given by the Advocate General? Advocate General is appointed by the Government which is in power. ಯಾವ ದಿನ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಅದೇ ದಿನ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. It is a very important issue. ನಮ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ, very simple reading of the rules, ತಾವು ನೋಡಿದರೆ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ . . . .ಸೆಕ್ರಟರಿಯವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇಟ್ಟರು, 24ನೇ ತಾರೀಖು ತಾವು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇಟ್ಟಿರಿ, 176ರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, The Speaker shall in consultation with the Leader of

the House alongwith the Leader of Opposition allot time for discussion on the matters referred to in the Governor's Address in the Houses under Article 176." 176 ನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ಆ ಅಡ್ರೆಸ್ ಇದ್ದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ನಾಯಕರು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ತಾವು ಟೈಮ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 175 ಬಂದಾಗ "Speaker may allot time for discussion on the matters referred to in the Governor's Address under Article 175(1). ನಿಯಮ 175 ಬಂದಾಗ ತಾವು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಯಾವಾಗ ಡಿಸ್ಕಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಏನು ಎಂದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೋಷನ್ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. The Scope of discussion under 176-On such day or days or part of the day, the House shall be at liberty to discuss the matters referred to in such addresses on the motion of thanks moved by a member and seconded by a member. ಇವತ್ತು 175 (1)ರ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಏನು ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಇದೆ. ತಾವು ರೂಲ್ಸ್ ಓದಿ ನೋಡಿ. ಈ ಮನೆ ಮಾಡಿದ ರೂಲ್ಸ್ ನೋಡಿ; ಅಲ್ಲಿ ಮೋಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು): ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ಹೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176 ಪ್ರಕಾರ rule 19 (1) to 21 ತಾವು ಓದಿ ನೋಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ರೂಲ್ 20ರ ಪ್ರಕಾರ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು. 175ರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಅದು ಹೇಳಿ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಎರಡೂ ಕಡೆ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದರೆ ರೂಲ್ 20 ರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ: ನಿಯಮ 175(1)ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, You please convince that point. You read out that. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಿ. ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಸಿಂಪಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರೇ, ನಿಯಮ 175ರ ಪ್ರಕಾರ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಯಮ 20ನ್ನು ನಾನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

> "On such date or days or part of any day the House shall be at liberty to discuss the matters referred to in such address on a motion of thanks moved by a member and seconded by another member." Rule-25 says thus on speech made under Article 175(1):

"The Speaker may allot time for discussion on the matter reffered to in the Governor's Address under Article 175(1)."

ಅಲ್ಲಿ ಮೋಷನ್ ಆಫ್ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೆ, ನಿಯಮ 175(1) ರಲ್ಲಿ ಟೈಮ್ ಗೊತ್ತು ಪಡಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಯಮ 176ರ ಕೆಳಗೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಸಮಯ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 176ರ ಕೆಳಗೆ it is inherent right of this House. 175ರ ಕೆಳಗೆ it is the option. We don't have to live under anybody's mercy. We want to exercise our right.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ನೀವು ಎರಡೂ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿರುತ್ತೀರಿ, ನಾವು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ನಾವು ನೀತಿ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾ? ಈ ದೇಶ ನೋಡುತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾವನೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೇ ತಿಂಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅದೇ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಸೈಲೆಂಟಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದೆ, ಹಾಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ. ಜನವರಿ 18ನೇ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಈ ಮನೆಯ 122 ಜನ ಶಾಸಕರ ಬಹುಮತವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ದಯಮಾಡಿ ನೀವು ನಾಳೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಭಾಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು 122 ಜನ ಶಾಸಕರು ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮತ ಇಲ್ಲ ನೀವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಧರಣಿ ಕೂತಿದ್ದೆವು. ಇದು ಒಂದನೇ ಭಾಗ. ಎರಡನೆಯದು, ದಿನಾಂಕ 19.1.06 ರಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸದೆ ಇದ್ದುದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ, ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲು, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್

ರೆಕಮಂಡ್ ಮಾಡಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಂಗತಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಬಹುಮತ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ಥಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ನಿಮ್ಮ ನೀತಿ ನಿಲುವುಗಳು ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಆದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆ ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಗಂಟೆ ಗಂಟ್ಟಲೆ ಕೂತು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಏನಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಿಜ, ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿ ಇದೆ. ಹಾಗಾದರೆ 24ನೇ ತಾರೀಖು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಆಗ ಆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು, 176ರ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅನುಚ್ಛೇದ 175(1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಎರಡು ಸದನದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತ್ರ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Why he has said it?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚೆಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ: 176 exhaust ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: 176 nullifyed ಆಗಿದ್ದರೆ ಇವರು 176 ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 176ರ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು 175(1) ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರೆ, ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರಂತೆ. ಒಂದ್ನಿಮಿಷ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಸದನದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಸಮಂಜಸವೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಯಾವ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಏನು ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅರ್ಥ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಇರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ತಾವು ಕರೆಯುವುದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ತಾವು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ನಾನು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು ಅಥವಾ ನಮ್ಮನ್ನಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು ಅಥವಾ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ನೀವು ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ 18ನೇಯ ತಾರೀಖು ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟೆವು, ಈಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ಹೋಗಿದೆಯಾದ ಕಾರಣ ನಾಳೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಬರಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅವರ ಮೇಲಿದೆ. ಅವತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ಇತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ, ಆ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಏನು ಮಾಡಿದರು, ರೂಲ್ಸ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಸಂವಿಧಾನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪಂಜಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಥದ್ದೇ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಾಗ ಏನು ಮಾಡಿದರು. ಅವೊತ್ತು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ ನಾವು ಹೋಗಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿದೆ ತೋರಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೇ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹೇಳುವವರಿದ್ದೇವೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದಿಯಾಗಿ ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಮೋಚ್ಚ ಈ ಸಂವಿಧಾನ. ನಾವು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬಾಯಿ ಬಿಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಗೌರವ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ತದನಂತರ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾವು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಅದನ್ನು ಬೀದಿಗೆ ಬಿಸಾಕಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಲೆಯೇ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ. ಇದೇ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಲೆ ಎರಡ್ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ನಡೆದಿರುವುದು ಇವೆ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕು. ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ let them have their say. Ultimately ತಾವು ತೀರ್ಪು ಕೊಡಿ. ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ ಏನು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ತಾವೂ ಕೂಡ ಇದರ ಮೇಲೆಯೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಭಾಷಣವಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಎತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಿಸಿ . . .

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಅವರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಏನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ 176ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ, 175(1)ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ(ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು): ಬಹುಮತ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಳೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರೇ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟಿಂಗ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ "Inview of the difficulties involved in distinguishing between the scope and effect of Article 175(1) vis-a-vis Article 176(1) of the Constitution of India, only with a view to apprise the august house and people of the state, broad information is being provided through my address of what action the Goverenment proposes to take in the ensuing days. I reiterate that I am addressing this august House only under Article 175(1) of the Constitution."
ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. He has not been able to distinguish between 175 and 176. ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಈ ರೀತಿ ಡಿಸ್ಟಿಂಗ್‌ಷನ್ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ ಅಂದ ಮೇಲೆ it means he has not consulted the constitutional experts or he is confused. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ. ನಿರ್ಣಯ ಏನೋ ಮಾಡುವುದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ತಾವು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಿರಿ. ನಾವು 18ನೇಯ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮುಂಚೆ 17ರ ರಾತ್ರಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ 121 ಜನರಿಂದ 130 ರವರೆಗೂ ಇದ್ದೆವು, ಎಂದು Governor cannot take cognisance of that. If he had taken ನಮ್ಮ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ he could have done anything he wanted.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ(ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು): ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಸದನದಲ್ಲಿಯೇ ಬಲಾಬಲದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನು ಹೇಳಿದರು. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವುದು ಇದೆ. ಬಲಾಬಲದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ನೀವು ಬಹುಮತ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಯಾಕೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 19ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಅಧಿವೇಶನ ಇತ್ತು. ಅಧಿವೇಶನ ಇದ್ದಾಗ ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಹೀಗಿರುವಾಗ 27ನೇಯ ತಾರೀಖು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಗತ್ಯ ಏನಿತ್ತು? ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಬಳಿ ಡೆಲಿಗೇಷನ್ ಹೋದಾಗ, ಅವರು ನಾಳೆಯಿಂದ ಹೇಗೂ ಅಧಿವೇಶನ ಇದ್ದೇ ಇದೆಯಲ್ಲಾ, ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ, ನಾಳೆಯೇ ಹೋಗಿ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಿ ಎಂದು ಅವರು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. X

X ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ: ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೆ, 19ನೇಯ ತಾರೀಖು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡು ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರೇ 64 ಜನರು 224 ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವೊತ್ತೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ನಾನು ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಅವೊತ್ತು ಬಲ ಇತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಧ್ಯೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಕೇಳಿ. ಆಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಿರಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಯೋಗ ಹೋದಾಗ ಅಂದು 18ನೇ ತಾರೀಖು. 19ನೇಯ ತಾರೀಖಿಗೆ ಆಗಲೇ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಏನು ಎಂದು ನಿಗದಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ಹೇಗಿದ್ದರೂ ನಾಳೆಯಿಂದ ಅಧಿವೇಶನ ಇದೆಯಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ತಾವು ಚಲಾಯಿಸಿ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಮಾರನೇ ದಿವಸವೇ ತಾವು ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬಹುದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಸಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ: ಅಂದಿನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ನಾಳೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿರಲಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯಮಾಡಿ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಕೇಳಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ. ಏಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಸಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಏನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಕೇಳೋಣ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ನಿಯಮಾವಳಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹೇಳಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಸದನದ ಸಮಯ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು, ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬಾರದು ಇದನ್ನು ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದೇ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಆಯಿತು. ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಮಾತು ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಈಗ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಆ ರೀತಿ ಎದ್ದು ಎದ್ದು ಕೈತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾವಭಾವಗಳೊಂದಿಗೆ ಏಕಾ ಏಕಿ ಬೈಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ, ಇದೇನು ವಿಧಾನಸಭೆಯೇ, ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ, ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು?

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೆ ಇದೇನು ವಿಧಾನಸಭೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ, ನಿಮಗೆ ಏನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಹೇಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ನೀವು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಹೊರಟ್ಟಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವರ ಕಡೆಯೂ ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದುನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಲಿ. ನಾವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡೋಣ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೇಳಿ. ಒಂದು ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಂಥವರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹುಚ್ಚಾಪಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ನೀವು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಅವರೂ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಇವರೂ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಅವರು ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲ, ನಾವು ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೆ ಕಾನೂನು ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಒಂದೇ ಇದೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಏನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮುಗಿದನಂತರ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಿ. ಆಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಏನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರ್‍ಯಾರು ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದು? ನಮ್ಮ ಲೀಡರ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಏನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಹೊರಟ್ಟಿ: ಈಗ ಅವರು, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಅವರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಏಕೆ ಇಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಹೊರಟ್ಟಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಆಯಿತು, I don't know. ಕಾನೂನು ಸಚಿವರಾಗಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ನೀವೇ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯವಾಗಲಿ. It is your own interest.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಹೊರಟ್ಟಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ಅವರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಏನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಿ. ಆಮೇಲೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡೋಣ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೆ ಎಷ್ಟೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ತಾವು ಮಾನ್ಯ ರೆಡ್ಡಿಯವರ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಲೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರೇ, ನಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಅವರವರೆ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಡಾ ಹೈ, ಮೈದಾನ್ ಹೈ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಐದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕಂಟಿನ್ಯೂಯಿಂಗ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸೆಷನ್. ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, 176ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಯಿತು ಭಾಷಣ ಹೋಯಿತು ಎಂದ. ಅದು ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. It is a property of the House. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಇತಿಶ್ರೀ ಹಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1991 ರಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರಿಗೆ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಅದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. Supporting to my argument I am giving example. I am supporting my argument.

Sri M.P. Prakash: But why are you quoting 1991?

Sri R.V. Deshpande: I am not discussing.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: 1991 ರಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗ ಸ್ಪೀಕರ್ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೋಷನ್ ಆಫ್ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಟು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆಗ ಸ್ಪೀಕರ್ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗಾಗಿ Motion of Thanks to President's Address couapsed. ಆ ತರಹದ ನಿರ್ಣಯ ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಾವು ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 176(1)ಕ್ಕೆ ತಾವು ಮೋಷನ್‌ಗೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಟ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇದೆ, ಆದರೆ ಆ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೆಯವರು 176(1) ಈ ಸದನದ ಆಸ್ತಿ ಇದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ಭಾಗ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಹೊರಟ್ಟಿ: ಹಾಗಾದರೆ ಆವತ್ತು ಮೋಷನ್ ಯಾರು ಮೂವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಗೌವರ್ನರ್ ಭಾಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ರೂಲ್ 19 ರಿಂದ 28 ರವರೆಗೆ ನೋಡಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೋಷನ್ ಆಫ್ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಇದ್ದರೆ 175(1) ಕ್ಕೆ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರಾವಿಜನ್ 176 ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 176 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೋಷನ್ ಆಫ್ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಟು ಗೌವರ್ನರ್‌ಗೆ ಆಗಬೇಕು. 175 ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. 176 ಮ್ಯಾಂಡೇಟರಿ ಇದೆ. ಹಾಗಾಗಿ 175 ಆಪ್‌ಷನಲ್ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. Let us go to the Constitution. Article 175-'The Governor may Address the Legislative or in the case of a State having a Legislative Council, either Houses of the Legislature of the State or both the Houses assembled together and may for that purpoase require the attendnce of Members.'

Article 176-' At the commencement of the first session of each legislation of the Legislative Assembly and at the commencement of the first session of each year the Governor shall address the Legislative Assembly or in the case of the State having Legislative Council, both Houses assembled together and inform the Legislature of the causes of its summons.' So, Sir, 175 & 176 total distinction ಇದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ.

176(2) - 'Provision shall be made by the rules regulating the procedure of the House or either Houses for the allotment of time for discussion of the matters referred to in such Address.' ಈ ತರಹದ ಪ್ರಾವಿಜನ್ 175ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. Under 175 there is no provision for discussion procedure.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು): ನೀವು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಈಲ್ಡ್ ಆಗಿ. ನಮ್ಮ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡ Governor's Address under Article 175(1) of the Constitution - 'The Speaker may allot time for the discussion of the matters referred to in the Governor's Address under Article 175(1) of the Constitution. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. 175(1) ರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ

ಭಾಷಣವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನೂ ಹಾಗೂ ನೀವು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ನೀವು ಬಹುಮತ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ಹೊಸ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ಹೊಸ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಮ್ಮ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಏನು ಇರಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎ. ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಅದಕ್ಕೆ ವಿಧಾನ ಇದೆ, ಆ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ: ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ಸ್ ಜೊತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಸರಿ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದ ನಂತರ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ನಾವು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಬಹುಮತವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ: ಎಲ್ಲೂ 175(1) ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, Motion of Thanks does not arise. ಆದರೆ ಚರ್ಚೆ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ: 175(1) ರಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ದಯವಿಟ್ಟು ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿ 175(1) ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು 175(1)ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ ಅಡ್ರಸ್ ಮಾಡಲಿ ನಮ್ಮದು ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿ ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಕರಾರು ಏನೆಂದರೆ ಕಾನೂನು ವಿರುದ್ಧ ಮೋಷನ್ ಆಫ್ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಎಂದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. I will tell.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚೆಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ: ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಯಾವ ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ ತೋರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚೆಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ: ತೋರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಾನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ . . .

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎ ದೇಶಪಾಂಡೆ: ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 176 ಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 176 ಅನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ You cannot. ಹಾಗಾಗಿ Orissa decision ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ clear distinction ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದರು. ಆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ತಾವು ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ತಾವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಏನಿವೆ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು ಏನು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದಂತಹ ನಾವೂ ಸಹ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ನಾವೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಅವಕಾಶದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚೆಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ: ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡದೆ ಈ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಲಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್(ಚಾಮರಾಜನಗರ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ತೀರ್ಪು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ನನಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಎತ್ತಿರುವಂತಹ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದದ್ದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸದನ ಅನಾಥವಾಗಬಾರದು. ಈ ಸದನ ಅನಾಥವಾಗದಂತೆ ತಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಂಥಾದ್ದು ತಮಗೆ, ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನ ಪಂಡಿತರು ಹೊರಗಡೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು, ಇದು ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸದನವನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ, ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕ್ರಮಕ್ಕೆಗೊಳ್ಳಿಯೆಂದು ತಮಗೆ ನಾನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೀವು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಅಸಿಂಧುವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಯಾರು ಇಲ್ಲದಂತಹ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಾನೂನು ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ, ಸಂವಿಧಾನದ ಕೊಲೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ(ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು, ನಾನು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಗಂಭೀರವಾದಂತಹ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸದನದ ಕಲಾಪಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಮಾಡಬೇಕು, ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 175(1) ಮತ್ತು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176 (1) ಈ ಎರಡೂ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಥವಾ ಸದನಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಜನವರಿ 19ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ 24ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ನಿವಾರಣೆಯಾಗದೆ ಇರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. "ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 176(1) ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮದ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೊಂದರೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದನ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಮೂಲಕ ಸ್ಥೂಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ." ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ, "ನಾನು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 175(1)ರ ಅಡಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ." ಈ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಎರಡೂ ಭಾಷಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು. ಈಗ ಜನವರಿ 19ನೇ ತಾರೀಖಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ Motion of Thanks ಅನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು Motion of Thanks ಅನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನುಮೋದಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಅನಂತರ ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಸದನ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು 176(1)ರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆಯೆಂದರೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು, ಮತ್ತೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂಥಾದ್ದು, 175(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ಎಂದರೆ, ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ 176(1)ರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, 176(1)ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸದನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಚರ್ಚೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತು ಸದನದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಚರ್ಚೆ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ Motion of Thanks ಅನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 175(1)ರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಚರ್ಚೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 175(1)ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಏನು ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಮುಖವಾದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು, ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ, ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ Motion of Confidence ಅನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. It is categorically very clear. ಇಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಗೊಂದಲ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ನೀವು ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175(1) ರ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಾಹಿರವಾಗುತ್ತದೆ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದ

ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಇಲ್ಲಿ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡನೆ ಆಗಿ, ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ, ಅಡಾಪ್ಟ್ ಆದರೆ, ಮುಂದೆ ಈ ಸದನ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದಂತಹ, ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಾಹಿರವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಳಕಳಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಏನೂ ದುರುದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸಬೇಕು, ಸದನದ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲ್ 27 ಅನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ, ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ, ಭಾಷಣದ ತರುವಾಯ ಎಂದು ಇದೆಯೇ, ಹೊರತು . . .

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಹೊರಟ್ಟಿ: "ತರುವಾಯ" ಎಂದರೆ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ: "ತರುವಾಯ" ಎಂದರೆ ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಸದನಕ್ಕಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಎಂದು ಅರ್ಥ, ಮುಂದಿನ ಸದನದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾಗ 175(1) ಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾಗ, ಮಾತ್ರ 176(1)ಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಇದೆಯೇ, ಹೊರತು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಕೂಡ, ಅವರು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಬಾರದು, ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ರೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ, ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಬಾರದು, ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದು ಯಾವ ರೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಿ ಇದೆ? ಇದು ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವೇ ಅದನ್ನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವೆ ಎತ್ತಬಾರದು, ಚರ್ಚೆನೇ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ಸದನದ ಸಮಯ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಇದೆಯಲ್ಲಾ, ಇದು ಸರಿಯಾದದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾದಂತಹ ವಿಚಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾದಂತಹ ವಿಚಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮೈಂಡನ್ನು ಅಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನೀವೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿಯಾಗಿದೆ.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎ.ಟಿ.ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು)

ನೀವು ನಂತರ ಮಾತನಾಡಿ, ನೀವು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರೆ, ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿ, ನಿಮಗೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ನೀವೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ನೀವೂ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೇ?, ನಿಮಗೆ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಬಹಳ ಅನುಭವವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ವಕೀಲರಾಗಬೇಕು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡಲು ವಕೀಲರೇ ಆಗಬೇಕು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ವಕೀಲರೇ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ವಕೀಲರೇ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದು ಯಾವುದೇ ತಕರಾರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು 176(1)ರ ಪ್ರಕಾರ, 19ನೇ ಜನವರಿ 2006ರಂದು ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ Motion of Confidence ಮೂವ್ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾದರೆ, we have no objection. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ, ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸೋಣ, ಅದನ್ನು ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡೋಣ. But here is a case,

175(1) ಎಂದು 24ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. When such being the case, ಇದರ ಮೇಲೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಮೂವ್ ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದು, ಇದು ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ. ಆದ್ದರಿಂದ, 175(1) ಎಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ, ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ.

ಶ್ರೀ ಅರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ 176(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದು, 175(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. 176(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಹಿಂದಿನ ಭಾಷಣ ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ದಿವಸವೇ ಅದು ಸತ್ತುಹೋಯಿತು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಅರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ಏಕೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುಮತವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಜೊತೆಗೇ ಆ ಸರ್ಕಾರವೂ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಆ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಗೇ ಅದು ಹೋಯಿತು. ಅದರ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಮುಂದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, 175(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿ 20ರ ಪ್ರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ: ಹಿಂದೆ, ಮೂರು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಪುರುಸೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷವೂ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಬಹುದು. ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರರವರೇ, ದಯಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಈಲ್ಡ್ ಆಗಿ.

ಶ್ರೀ ಅರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ಇದನ್ನು ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಮೂರು–ಮೂರು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಈಲ್ಡ್ ಆಗಿ. ಆವತ್ತು ನಮ್ಮ ಹಿರೀಕರೆಲ್ಲಾ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲಾ, ಅವರಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಿರಲಿಲ್ಲ, ಇವರಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತರೇ ಅಲ್ಲ ಅವರು, ಅವರಿಗೆ ಪುರಸೊತ್ತು ಇತ್ತು, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೂರು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಇಂಥ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆವತ್ತೇ ಹುಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಗತಿಯೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಂಥ ಅವಿವೇಕಿಗಳು ನೋಡಿ. ಎಂಥ ಅವಿವೇಕಿಗಳು ನೋಡಿ, ಅವರು ಮೂರು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಅರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: 175(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದೆಯೇ? ಎಲ್ಲಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ನಿಮ್ಮಂಥ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆವತ್ತು ಹುಟ್ಟದೇ ಇದ್ದುದ್ದು ಈ ದೇಶದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ಈಗಲಾದರೂ ತಾವು ಜನ್ಮತಾಳಿದಿರಲ್ಲಾ, ನಾವು ಧನ್ಯರಾದೆವು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ (ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂದರೆ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೇ ವಿನಃ, ಬೇರೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಎರಡು ದಿವಸ ನಡೆದಿರಬಹುದು, ಮೂರು ದಿವಸ ನಡೆದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಬಹಳ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ದಯಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ದಡ್ಡರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಬೇಡ. ತಾವು ಬುದ್ಧಿವಂತರಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರೆಲ್ಲ ದಡ್ಡರು ಎನ್ನುವಂತೆ ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಡ್ಡರು ಎಂದು ನೀವು ಏಕಾಏಕಿ ಪರಿಗಣಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ? ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರೇ ಹೇಳಿ. ಈಗ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ . . . . .

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಬೈರೇಗೌಡ: ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರರವರು, ಜನವರಿ 19ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನ್ಯಾರು ಅಥವಾ ಅವರ್ಯಾರು? ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ. ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಇವತ್ತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಾವು ಹೇಳಿದೆವು. ಸತ್ತು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಕನ್ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಬೈರೇಗೌಡ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಿ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, ಸತ್ತುಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವ್ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್: ಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರರವರು, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಸಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ: ಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಿ. ನಂತರ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ನೀವು ಏಕೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ: ಪಕ್ಷದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ಸಾಯಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಯಾರೂ ಸಾಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಈಗಾಗಲೇ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ದಯಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ: ಅವರದ್ದು ಆದಮೇಲೆ, ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್: ಇಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೇ, ಅವರೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಅವರೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಆಯಿತು, ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ನೀವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್: ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರೇ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ(ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಕರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳಿವೆ. 176–Special address of the Governor or the President ಎಂದು ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. 175(1) Ordinary address of the Governor ಎಂದು ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದಲ್ಲ. ಶಾಸನಸಭೆಗಳು ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು 176ರ ಕೆಳಗೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 175ರ ಕೆಳಗೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. 176ರ ಕೆಳಗೆ ಆವತ್ತು ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ದಿವಸ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆವತ್ತು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏಕೆ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ, ಆವತ್ತು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಏಕೆ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ, ಆವತ್ತು ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗವರ್ನರ್ ನಾಲೆಡ್ಜ್‌ನಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಬಾರದಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಲ್ಯಾಕೂನ ಇಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಆವತ್ತು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ನಾನು ಕೂಗಾಡಿದೆ. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, You are going to create a bad precedent for the State. ಆವತ್ತು ನಾನು ಅಗೌರವವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದೆ, ಗವರ್ನರ್‌ಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಏಕೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ದಯಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಹೊರಟು ಹೋಗಿ, ನೀವು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನು. ಗವರ್ನರ್‌ರವರು ಸರ್ಕಾರೀ ಭಾಷಣವನ್ನೇ

ಓದಬೇಕು. Sir, under Constitution ಗವರ್ನರ್‌ರವರಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದಂಥ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ 176ರ ಕೆಳಗಡೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಏನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ, 176ರ ಕೆಳಗೆ ಕನ್ಸೀವ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದಾದರೆ ನನಗೆ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಿದೆ. ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಅವರು ಬಳಸಬಾರದು. When once Cabinet approves, it is his binded duty. ಗವರ್ನರ್‌ಗೆ ಅದು ಡ್ಯೂಟಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ 176ರ ಕೆಳಗೆ ಆವತ್ತು ಗವರ್ನರ್‌ರವರು ಏನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು, ಅದೂ ಕೂಡ null and void ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಂತರ 175ರ ಕೆಳಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರಿಗೆ ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ದಯಮಾಡಿ 'ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ' ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎನ್ನುವುದೊಂದೇ ಇದಕ್ಕಿರುವ ಸಲ್ಯೂಷನ್. ಈಗ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು 175ರ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಕೆಳಗೆ ಮೂವ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಗಷ್ಟೇ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಗವರ್ನರ್‌ರವರು ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಬರಬಹುದು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬಹುದು, ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬಹುದು, ನಮಗೆ ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಸಮಯ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ, ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು 175(1)ರ ಕೆಳಗೆ ಬಳಸಬಾರದು. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅಷ್ಟೇ. ಆ ಪದವನ್ನು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿ. ನಿಮ್ಮವರೇ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಕರಾರೇನಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಒಂದು ಪದ Special address of the Governor or president ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕು. That is a mandatory. ಎರಡನೆಯದು, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಾನು ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಹೊಸ ಎಲೆಕ್ಟೆಡ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ನೀವು ಕನ್ಸೀವ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ, ಅದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ ಕರೆಯುವ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಭಾಷಣ ಮಾತ್ರ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮಿಸ್ಟೇಕ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು: ಅವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇದನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri J.C. Madhuswamy: Sir, it is not under Constitution. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಲು ನಿಂತಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. Please try to understand. It is not under Constitution. Newly elected government of the people ಬಂದಾಗ ಮಾಡುವ address ಮಾತ್ರ special address ಆಗುತ್ತದೆ. Change in Government ಆದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ Change in Government ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ದಿವಸ ವಿಧಾನಸಭೆ ನಡೆದು Address ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ದಿವಸ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು Special address ಮಾಡಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತವಾಗಿ ಬಂದಾಗ

ಮಾತ್ರ Governor's address ಅನ್ನು Joint Assembly ಗೆ ಅವರು ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ದಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು withdraw ಮಾಡಿಕೊಂಡು 'ಚರ್ಚೆ' ಎನ್ನುವ ಪದ ಬಳಸಿಬಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸಮಾಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗಾಗಲೇ ಸಮಯ ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಸದನವನ್ನು ಲಂಚ್‌ಗಾಗಿ ನಾನು ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಸದನವನ್ನು ಮುಂದೂಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಸದನವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-31 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಂದೂಡಿ ಭೋಜನ ನಂತರ ಪುನಃ 2-30 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು?

(ಸದನವು ಪುನಃ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 3 ಗಂಟೆ 22 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರವರು) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು.

ವಿಷಯ: ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಂದನಾರ್ಪಣ ಪ್ರಸ್ತಾಪದ ಬಗ್ಗೆ (ಮುಂದುವರಿದ ಚರ್ಚೆ):

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಆ ಕಡೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಕಡೆಯೂ ನೋಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಈ ಕಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡ: ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಣ್ಣಾಯಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ (ಹಡಗಲಿ): ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಿನಾಂಕ 19ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಚಿವಸಂಪುಟ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಜಂಟಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಾರಿ, ಅಂದರೆ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಸಿಂಧುವಾಗುತ್ತದೆ, ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175ರ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ನಿಯಮ ಕಲಂ 25ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಈ ಸದನ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಆರ್.ವಿ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರು, ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರು, ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರು,

ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು, ಬಸವರಾಜ್ ರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ, ಅಸಿಂಧುವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬಾರದು, ಇದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಒಂದು ದಿವಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಸಂಪ್ರದಾಯವೆನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಮ್ಮ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದಲ್ಲ, ಕನ್ವೆಷನ್ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪದವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ನಾವೇ ಏಕೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಊಹೆಗೆ ಸಿಗದಿರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತಹದ್ದರಲ್ಲಿ, ಕಾನೂನು ರಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಬಹುದೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮನವಿ ಮತ್ತು ಪತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈಗ 175(1)ರ ಕೆಳಗೆ ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. "Therefore, under the circumstances enumerated above, we request to uphold the Constitution of India in the interest of democracy." ಎಂದು ದಿನಾಂಕ 22.2.2006 ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸಂವಿಧಾನದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಣಿತರ, ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ 175(1)ರ ಕೆಳಗೆ, 176, 175ರ ನಡುವೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಗೊಂದಲವಾಗಬಾರದೆನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರಥಮ ಭಾರಿಗೆ ಮೊದಲನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಒಂದನೇ ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ 175(1)ರ ಕೆಳಗೆ ನಾನು ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಇದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ, ಅಸಿಂಧುವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡನೇ ಬಾರಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೌನವಾಗಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು? ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದೆನ್ನುವ ನಿಷೇಧವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 176ರ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸದನದ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು

ದಯಪಾಲಿಸಿದ ನಂತರ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸದನದ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 27ನೇ ತಾರೀಖು ವಿಶ್ವಾಸ ಮತಯಾಚನೆ ಮಾಡಿ, 3ನೇ ತಾರೀಖು ಪ್ರಮಾಣ ವಚನವಾಗಿ ನೂತನ ಸರ್ಕಾರದ ಅಸ್ಥಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಬಿಹಾರ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿರ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ತೀರ್ಪಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್: ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಬಹಳ ಸರಳ ಮತ್ತು ಸುಲಲಿತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ನೋಡಿ ಅನುಕಂಪ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನೀವು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕನಿಕರವಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಓದಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ದೇವೇಗೌಡರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿ, ನಾಳೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ನಿಮ್ಮ ಇರಾನ್ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ? ನಿಮ್ಮ ಈ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ಕನಿಕರಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ . . .

ಶ್ರೀ ಜೆ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಇರಾನ್‌ಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ನಾವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ನಾವೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಇರಾಕಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡ: ತೆಲುಗಿನಲ್ಲೊಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ, ನೀ ಬೆಮ್ಮೆಸೂಚಿನ ಬೆಮ್ಮೆತೀರೆ ಅಂತ, ಪಾಪ ನೀವು ಬೀಳುವಂತಹ ಶ್ರಮ ಆ ಬೆಮೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದು ನಮ್ಮದು ಅಷ್ಟೇ. ತೆಲುಗು ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಆ ಭ್ರಮೆ ತೀರಿಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನಂತೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ತಾವು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ (ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು): ನಿಮ್ಮ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಅವರು ಬಯಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಆದರೆ ಅದರ ಕರುಣಾ ಜನಕಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಕರುಣೆ ಬರುತ್ತಿದೆ.

Sri R. Roshan Beig: Sir, somehow you are not in your elements Mr. M.P. Prakash is not in his elements.

ಶ್ರೀ ಎಂ ಪಿ ಪ್ರಕಾಶ್ ಇಲ್ಲ ಹಾಗೆ ನೀವು ಅಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ನಿಮ್ಮ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕಂಪಗಳು ಎಷ್ಟು ಕೃತ್ರಿಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್, ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ, ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಉಳಿದಂತಹ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ಏನು ಅನುಕಂಪ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸ್ವಾರ್ಥಪ್ರೇರಿತವಾದದ್ದು

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು you are arguing a during case you are defending a mistake committed by the government securare arguing awering case

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಯಿತು ಅದೆ ನಿಮಗೂ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ನೀವು ನಂಬಿ ಕೂತಿದ್ದೀರಿ ವಜ್ರಕವಚ ಹೋಯಿತು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಿದೆ ಆದರೂ ನಂಬುತ್ತಿದ್ದೀರಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಯ್ತು

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತೀನೂ ಅದೇ. ನಾಳೆ ನಿಮಗೆ ಆಧಾರ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಕೃಷ್ಣನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನೂ ಅದೇ

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರ್ಯಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೆಂದು ನಿರ್ಧಾರಿತವಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಏಕೆ ಮಾತನಾಡಿ ಅಡಚಣೆ ಮಾಡುವಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ ಶಕುನಿ ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎಂ ಪಿ ಪ್ರಕಾಶ್ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ ಅವತ್ತು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪಿತೃವಾಕ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ದಶರಥನ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದರು ನಾನು ಮೂಲ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ತರಿಸಿ ಓದಿದೆ ಮತ್ತೂರು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ ಜತೆಗೆ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಿದೆ ಮೂಲ ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ರಾಮ ನಿನ್ನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಮೂಲ ರಾಮಯಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ 'ಈ ಮುದಿ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಅಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೀಯಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾನೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಕೆ ಆರ್ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ ತಾವು ಮೂಲ ರಾಮಾಯಣದಿಂದ ಹೇಳಿದಿರಿ, ನಾನು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಾಮೂಲೀ ರಾಮಾಯಣದಿಂದ ಹೇಳಿದೆ ಮಾನ್ಯ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪನವರ ಶ್ರೀರಾಮ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ? ಅವನು ಮುದಿಯ ಅಂದನಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ ಪಿ ಪ್ರಕಾಶ್ ಕೋಲಾರದ ಇಬ್ಬರೂ ಸದಸ್ಯರು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡರು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರು ಇದಕ್ಕೆ ಡಿವಿಜಿಯವರು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾದ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ 'ಎದ್ದೆದ್ದು ಬೀಳುತಿಹೆ, ಗುದ್ದಾಡಿ ಸೋಲುತಿಹೆ, ಗದ್ದಲವ ತುಂಬಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗುತಿಹೆ, ಉದ್ಧರಿಸುವೆ ಜಗವನೆನ್ನುತಿಹೆ, ನಿನ್ನುದ್ಧಾರವೆಷ್ಟಾಯಿತೋ ಮಂಕುತಿಮ್ಮ' ಅಂತ ಆದ್ದರಿಂದ

ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿಯವರಾದರೂ ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದರು, ಶ್ರೀನಿವಾಸಗೌಡರೇ ನಮ್ಮ ಜತೆಗಿದ್ದಿರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಿರಿ, ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರ ಎಷ್ಟಾಯಿತು? ಅದೇನೇ ಇರಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು 1974ರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತರಹದ ವಿವೇಚನೆ ಡಿಸ್ಕ್ರಿಷನ್ ಎಂಬ ಪದ ಬಳಕೆ ಇಲ್ಲ. 175(1)ರ ಕೆಳಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಸದನಕ್ಕೆ ದಯಪಾಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಮಾತು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಎರಡೂ ಸದನಗಳಿದ್ದಾಗ ಇಂತಹ ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸದನವಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಏನು? ಆಶಯ ಏನು? ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಆ ಕಲಂ ಸೇರಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಕಾರರ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಏನಿತ್ತು? ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದು ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮುಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು.....

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ: ಸಾಮಾನ್ಯ ಚುನಾವಣೆ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಬಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು. ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನ ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಇಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಂಬ ಪದ ಬಳಸಿಲ್ಲ. 'At the commencement of the first session after each general election to the Legislative Assembly and at the commencement of the first session of each year, the Governor shall address the Legislative Assembly or, in the case of a State having a Legislative Council, both Houses assembled together and inform the Legislature of the causes of its summons.' 'Causes of its summons' is most important. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ಸದನ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ ನೂತನವಾಗಿ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಜನತಾದಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆವು, ಅದರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದೆವು. ಆ ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದಾದ ನಂತರ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆಗಳು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರ ನಂತರ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಜನತಾದಳ ಬಿಜೆಪಿಯೊಂದಿಗಿನ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಅವೆರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ್ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ–ಅದಕೆಲ್ಲಾ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದ್ದುದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮೂಲಕ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸುವುದೇ ಆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ, 175ರ ಕೆಳಗೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವರು ತಮಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ

ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನದ 163ನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು: 'Council of Ministers to aid and advice Governor-ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆ ಮೇಲೆ There shall be a Council of Ministers with the Chief Minister at the head to aid and advise the Governor in the exercise of his functions, except in so far as he is by or under this Constitution required to exercise his functions or any of them in his discretion.' ಆ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು .....

ಶ್ರೀ ಜೆ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಡಳಿತ ಇದ್ದಾಗ ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಅದು, ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ನೀವು ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನೀವು ನಮಗೆಲ್ಲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕಾದವರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಬೇಕು. 'There shall be a Council of Ministers. ನಾನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೂಡ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. 1974 AIR 2199 Supreme Court case ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಯಾವ ಕೇಸು?

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದೇ. ಓದುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆ ಬಹಳ ಅವಸರದಲ್ಲಿದೀರಲ್ಲಾ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಗಂಭೀರವಾಗಿರುವ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಆದಷ್ಟು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಅದಾದಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರಿಗೆ ಅದು ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು. 'Our Constitution embodies generally, the Parliamentary or a Cabinet system of Government of the British model, both for the Union and the State. Under this system, the President is a Constitutional or a formal head of the Union and in exercise of his powers and functions conferred on him by or under the Constitution, on the Aid and Advice of the Council of Ministers. Article 103 is an exception to the aid and advice to the council of Ministers because it specifically provides that the President act only according to the opinion of the Election Commission.' And all that under Article 193 of the Constitution. "The aid and advice to be tendred.' The Governor, under the Cabinet system is a Constitutional or formal head of the State and he exercises all his powers and functins conferred on him by or

under the Constitution on the aid and advice to the Council of Ministers, where governor is required by or under Constitution to exercises his functions. The discretion concept is only under Article 103 of the Constitution. Otherwise, he shall and he is bound by the advise, tendered by the Council of Ministers. He is only a formal head of the State. Therefore, what that has been the new government under the dispensation of Sri KumaraSwamy, the Chief Minister, Cabinet has made, they prepared the address of the Governor. ಅದನ್ನು ಅವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೂತನ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಆ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಓದಲೇಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, What is the spirit of the Constitution? ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮೂಲಕ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾವೇನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, 175ರ ಕೆಳಗಡೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೇ ವಿನಹಾ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೂ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. You are entitled. ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮಾಡುವ ವಾದವನ್ನು ತಾವು ವಿತ್ತಂಡವಾದ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri K.R. Rameshkumar: You are my dearest friend. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಒಡನಾಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಾವು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೇ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನನ್ನ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದಲೇ ಬಹಳ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀಸಸ್ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: 'Oh, God take care of my enemies' and I will take care of your friends.'

Sri K.R. Rameshkumar: It is very un-charitable. You cannot put under that class. You are our well wisher.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಇಂಥದ್ದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: Kaul and Shekdher ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ 'After the Prime Minister has replied to the debate, the amendments that had been moved are disposed on and the Motion of thanks put to the House. If during the course of his reply to the reply to the debate the Prime Minister announces the decision of the Council of Ministers to resign, the Motion of Thanks is declared infructuous and not porceeded with'. ಮತ್ತೆ ಪುಟ್‌ನೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'On 6th March, 1991, while concluding his reply to Motion of Thanks on the President's Address to both the Houses of Parliament assembled together on 21 February, 1991, the Prime Minister informed that the Council of Ministers had decided to tender their resignation and that he would be meeting the President immediately to convey too him their decision. The Speaker, thereupon, observed that in view of the decision of the Council of Ministers to resign, the Motion of Thanks on the President's Address had become infructuous.' ಇದೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆ. ಅದಾದಮೇಲೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೂಡಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು 21ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 91ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಇದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಇದು infructuous, ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಆ ದಿವಸ 19ನೇ ತಾರೀಖು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ infructuous ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು. ಆದದ್ದು ಇಷ್ಟೇ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಯಾರೂ ಸದನದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಿಎಸಿ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಕಾಲಮಿತಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲಮಿತಿ ನಿರ್ಣಯ ಆಗದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಅದೂ ಕೂಡ ಮಂಡನೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇರುವ 176ನೇ ಕೆಳಗೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕು. ಅದು ಮ್ಯಾಂಡೇಟರಿ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ದಯಪಾಲಿಸಿರುವ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ: ಅದು ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರವರು ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೇಮ್ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಶಕ್ದರ್ ಅಂಡ್ ಕೌಲ್‌ನಲ್ಲಿ 196 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "President's Address, Messages and Communications to the House"-'During the year 1950 when the constitution came into force, three sessions of the Provisional Parliament were held,. It was felt that to have President's Address as many as three times in a year involved repetitions and expenditure of time on discussion of the Address'.

.....'Besides such a procedure involved some administrative difficulties. Hence, the Constitution was amended to provide for the President's Address only at the commencement of the first session after each general election to Lok Sabha and at the commencement of the first session of the year'.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಆದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗವರ್ನರ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 19ರಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಷಣ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕ್ಯಾಟಗರಿಕಲಿ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷ. ನೀವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬಹುದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈಗಾಗಲೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175(1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಎರಡನೇ ಸಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದು ಸಂವಿಧಾನ ಬಾಹಿರ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ 175(2) ಮತ್ತು 176(4)ರ ಪ್ಯಾರಾ ನೋಡಬೇಕು. ಪ್ಯಾರಾ 175(2) ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, The Governor may send messages to the House or Houses of the Legislative State, whether with respect to a Bill then pending in the Legislative or otherwise, and a House to which any message is so sent shall with all convenient despatch consider any matter required by the message to be taken into consideration. Contrary to that, in 176(2): Provisions shall be made by the rules regulating the procedure of the House or either House for the allotment of time for discussion of the matters referred in such address. This is the difference between 175(2) & 176(2). Therefore, in relation with the 175(1),

Governor is having every right to address the House and give the message and House also is having a right to discussed on it. But according to 176(2), it cannot be Motion of Thanks. This is my contention. That is why, I am telling, it is unconstitutional. It is illegal.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನೀವು ಬಹಳ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಮುಗಿಸಲಿ.

Sri M.P. Prakash: You want to speak or you wanted me to speak. I am only telling about the provisions of Constitution. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದನೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬರೂ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದನ್ನೇ ಸರಿಯಾದುದು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, It is categorically clear in Article 176(2). ಆದರೆ ಭಾಷಣ ಮತ್ತೆ ಮಾಡುವುದು ಇನ್‌ಫ್ರಕ್‌ಚ್ಯುಯಸ್ ಅಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬಹುದು. ತಾವು ಮತ್ತೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮ ವಾದ ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ನೀವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿ. ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಮೌನ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಗ ನಾವು ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನಿಷೇಧ ಮಾಡಬೇಕು–ಎಂಬ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಬೇರೆಯವರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಕೂಡ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಮುಂದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬಹುದು. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದು ಮುಂದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬಹುದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಉದ್ಭವ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬಹುಶಃ ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು ಏನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಚುನಾವಣೆ ಆದ ನಂತರ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಿಧಾನಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ, ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಸಿಂಧು ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಉದ್ಭವ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಇನ್‌ಫ್ರಕ್‌ಚ್ಯುಯಸ್ ಸಹ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್–ಜೆಡಿಎಸ್ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಆಗಿದ್ದರೂ ಆಗ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಸದನದ ಸ್ವತ್ತು ಆಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಮಂಡನೆ ಆಗಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಈಗ ಹೊಸ ಬಿಜೆಪಿ–ಜೆಡಿಎಸ್ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ: ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಏನು ಅಂದರೆ ಜನವರಿ 19ರಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ಸದನದ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾಟಗರಿಕಲಿ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176 ಸೆಕ್ಷನ್ 2ರಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿ ಇದೆ. ಅವರು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದಾದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಾಲವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಮ್ಯಾಂಡೆಟರಿ. ಗವರ್ನರ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಆದಮೇಲೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಯಾರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ? ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಗೈಡ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾರ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಬರುತ್ತದೆ? ಹಕ್ಕುಚ್ಯುತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಯಿತು? ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಿಶ್ವಾಸಮತವನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಆದೇಶ ಮಾಡಿದ್ದರು? ವಿಶ್ವಾಸ ಮತವನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂದಿಗ್ಧ ವಾತಾವರಣ ಏನು ನಿರ್ಮಾಣ ಆಯಿತು ಅದರ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಿಜೆಪಿ–ಜೆಡಿಎಸ್ ಮೈತ್ರಿಕೂಟ ಬಹುಮತವನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುವಾಗ ಸಹಜ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಸರಳವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಅಸಹಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸೃಷ್ಟಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸದನವನ್ನು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡಿದಾಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್‌ರವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನೀವು ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು, ನಿಮ್ಮ ವಾದ ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175 ಹಾಗೂ 176ರ ಪ್ಯಾರಾ 2ರಲ್ಲಿ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಹೇರಿಲ್ಲ. It has not been barred at all. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಏನು ಒರಿಸ್ಸಾ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯಗಳ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಆ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಇವೊತ್ತು ಏನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮಗೆ ಅವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಕಾರಣವನ್ನು ತಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿ

ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ 175(1)ರ ಕೆಳಗೆ ನಾವು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ 175(1)ರ ಕೆಳಗೆ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾನು ಉಭಯ ಸದನಗಳಿಗೆ ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇರುತ್ತದೋ, ಅಷ್ಟೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಲೀಗಲ್ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೌಲ್ ಅಂಡ್ ಶಕ್ಧರ್‌ರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯ 1991ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಾಗಿರುವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ Governor's address stands infructuous. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಏನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ , ಆ ಕುರಿತಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ(ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇವೊತ್ತು ಏನು ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್‌ರವರು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಸೂಚನೆ ಇವೊತ್ತು ಏನು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿದೆ, ಅದು ಸಿಂಧುವಾಗುತ್ತದೆ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿರುವಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176ರ ಕೆಳಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ನೀವು ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಚರ್ಚೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿ ನಿಯಮಾವಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176 ಕ್ಲಾಸ್ 1ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, 19ರಿಂದ 27ರವರೆಗೆ ಈ ಸದನದ ನಿಯಾಮಾವಳಿ ಮಾಡಿರುವುದೇ ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ. ಈಗ ಇವರು 19ನೇ ತಾರೀಖು ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 176 ಕ್ಲಾಸ್ 1ರ ಕೆಳಗೆ ಜಂಟಿ ಸದನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು infructuous ಆಗಿಲ್ಲ. Infructuous ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದು ಈ ಸದನದ Property ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ Motion of Thanks ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ 1991ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 175ರ ಕೆಳಗೆ ಇವೊತ್ತು ಗವರ್ನರ್‌ರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಅದು 176 ಕ್ಲಾಸ್ 1 ಏನಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವೊತ್ತು ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದರು, ಅದು ಅಸಿಂಧುವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಭಾಗ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ತರಹದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ Motion of Thanks ಮೂವ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಅದು ಹಾಗೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅನಂತರ, ಇದು ನೀವು ಅದನ್ನು infructuous

ಮಾಡಿ 176 ಕ್ಲಾಸ್ 1ರಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದು ದೊಡ್ಡ ಗೊಂದಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಓದಿದ್ದೀರಿ. 175ರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, "ನಾನು ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 175(1)ರ ಅಡಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ". ಈ ತರಹ ಹೇಳಿದ ನಂತರ 175ರ ಪಾರ್ಟ್ 2ರ ಕ್ಲಾಸ್ 1 ಮತ್ತು 2ರಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ:

"175: Right of Governor to address and send messages to the House or Houses:

(1) The Governor may address the Legislative Assembly or, in the case a State having a Legislative Council, either House of the Legislature of the State or both Houses assembled together and may for that purpose require the attendance of members.

2. The Governor may send messages to the House or Houses of the Legislature of the State, whether with respect to a Bill then pendng in the Legislature or otherwise, and a House to which any message is so sent shall with all convenient dispatch consider any matter required by the message to be taken into consideration" ಎಂದು ಇದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ Motion of Thanks ಹೇಗೆ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ? ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ allow ಆದರೆ, it violates the provisions of the Constitution, ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಈ ಮನವಿಯನ್ನು, ವಾದವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ Motion of Thanks ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ wrong convention ಆಗುತ್ತದೆ, wrong precedent ಆಗುತ್ತದೆ. It goes aganist the Constitution ಆಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಆಗಬಾರದೆಂದು ನಮ್ಮ ಕಳಕಳಿ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಬಾರದು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ತರಹ ಎಲ್ಲಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ 176ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Both are very clear. ಇಲ್ಲಿ confusionಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. Contingencies ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ Constitution is silent. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ನಾವು ಈ ತರಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. Governor himself is very clear. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175 ಕ್ಲಾಸ್ 1ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ ನಂತರ ನಿಮಗೆ Motion

of Thanks ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಬರುತ್ತದೆ? There is no provision. ಆ ತರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು Motion of Thanksಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದರ ಮೇಲೆ ತಾವು ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಇರಲೆಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ಹೆಗ್ಡೆ(ಬಹ್ಮಾವರ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು. ಇದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲ, ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. It is not Convention. ಸಂವಿಧಾನ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸದನಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತಾವು infructuous ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. I reiterate that I am addressing these august Houses only under Article 175(1) of the Constitution." 176ರಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 176(1)ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಯರಾಗಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು. 175 ಮತ್ತು 176 ಎರಡರಲ್ಲೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನಿದೆ ಎಂದರೆ Article 175ರಲ್ಲಿ,

> "The Governor may address the Legislative Assembly or, in the case of a State having a Legislative Council, either House of the Legislature of the State, or both Houses assembled together, and may for that purpose require the attendance of members." ಎಂದು ಇದೆ.

Article 176 ರಲ್ಲಿ,

> "At the commencement of the first session after each general election to the Legislative Assembly and at the commencement of the first session of each year, the Governor shall address the Legislative Assembly or, in the case of a state having a Legislative Council, both Houses assembled together and inform the Legislature of the causes of its summons." ಎಂದು ಇದೆ.

Article 175 ರಲ್ಲಿ 'may' ಅಂತ ಇದೆ. Article 176 ರಲ್ಲಿ 'Shall' ಅಂತ ಇದೆ. Article 163 Council of Ministers to aid and advise Governor ಇದಕ್ಕೆ apply ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. When there is no Council of Ministers, Constitution ಬರುತ್ತೆ. Article 176(2)ರಲ್ಲಿ,

> "Provision shall be made by the rules regulating the procedure of the House or either House for the allotment of time for discussion of the matters referred to in such address." ಎಂದು ಇದೆ.

Rule 19 and 20 ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿವೆ. As per Rule 19(2) of Rules of Procedure and Conduct of Business 'On the day of Governor's Address, after the Address, the House shall sit again for a short while to transact some formal business." ಎಂದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು before the Governor's speech, during the Governor's speech, after the Governor's speech short periodನ discussionಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವಲ್ಲಾ ಅದು next ಚರ್ಚೆ, ಅದು ನಿಯಾಮಾವಳಿ 27ಕ್ಕೆ apply ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸದನಗಳು ಇದೆ. ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆ 175ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಸಭೆ ಸೇರಿರುವಾಗ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಲೆತಿರತಕ್ಕದ್ದು 175ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದ ಮೇರೆಗೆ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ, ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತೆ ಸಭೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕದ್ದು ಈಗ ತಾನೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ಹೆಗ್ಡೆ: ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 175 ಮತ್ತು 176ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಆ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು the cause of summons has not been described.

Sri M.P. Prakash: The cause of summons has been described.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: 176 (2) ಪ್ರಕಾರ ಇದು ನಿಯಾಮಾವಳಿ 20ರಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

"**Scope of discussion:** On such day or days or part of any day, the House shall be at liberty to discuss the matters referred to in such Address on a Motion of Thanks moved by a member and seconded by another member."

ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. The gist of his speech was there is no provision. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು ಎಂದು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri M.P. Prakash: The Constitution is silent on that particular issue. There is absolutely no bar ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಇವತ್ತು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಸದನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ದಾಖಲೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ Provision ನಿಯಾಮವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು There is no bar ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು. . .

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ತಪ್ಪೇ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದಾಗ ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆ? ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಬೇಡವೆ ಎಂದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸಂವಿಧಾನದ ಕೆಳಗಡೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಶಾಸನಸಭೆಯದ್ದು, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವಿಲ್ಲ, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿದೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 175ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. Anything he wishes, he desires including Government speech. ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. He can give any speech. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಂದನಾನಿರ್ಣಯ ಆಗಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ? ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಎಂಬುದು ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ನಾವೇ? ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. It is a Constitutional obligation where you cannot have conventions.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರಾವಿಜನ್ ಇಲ್ಲವೆನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿಯಮಾವಳಿ ಏನಿದೆ ಅದು ನಿಷೇಧಿಸಿಲ್ಲ. There is absolutely no bar whatsoever to move the Motion of Thanks. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವೇನಿದೆ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Sri G.V. SriRamareddy: It is barred.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ.ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ತಮ್ಮನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿ.

Sri M.P. Prakash: There is absolutely no bar.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ನೋಡಬೇಕು, ನಾವು ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗಿ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಿಯಮ 176ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತೇ? ಈಗ 176ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತು. ಆದರೆ 175(1)ರಲ್ಲೇನು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, Governor's Address under Article 175(1) of the Constitution. ನಿಯಮ 25 ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆಂದರೆ:

> "The Speaker may allot time for the discussion of the matters referred to in the Governor's Address under Article 175(1) of the Constitution."

"Sri J.C. Madhuswamy: In addition, Governor has taken legal advice. 176ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. That is the legal address rendered by the Governor.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: 176ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಒಂದು ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: 175(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹೆಗ್ಡೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ . . . .

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. But you are advocating a bad case. ತಮ್ಮಂತಹವರು ಇಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಡ್ ಕೇಸ್‌ಗೆ argument ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸದೆ ಇರುವಂಥದ್ದು ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾತೃ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ನಾವೇನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅಂತಹ ಬ್ರಿಟನ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅಂಗೀಕರಿಸದಿರುವುದು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನೆಯಾದ 58 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಅಂಗೀಕರಿಸದಿರುವುದು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾವು ಅಂಗೀಕರಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 175(1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಂತರ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಿಕೊಂಡೇ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ ಸಾಹೇಬರು ಏಕೋ ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಬಹಳ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. Constitutional provisions ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ತಾವೂ ಓದಿದ್ದೀರಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಓದಿದ್ದಾರೆ. 175 ಮತ್ತು 176 ಆರ್ಟಿಕಲ್ಸ್ ಏನಿವೆಯೋ, ಅವೆರಡಕ್ಕೂ clear ಆಗಿ distinction ಇದೆ. ಆ ರೀತಿಯ distinction ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ precedent create ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. Precedent ಯಾವಾಗ creat ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, in the absence of the rules. ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಿಸಿಡೆಂಟ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿ ಇದೆ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175 ಮತ್ತು 176ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು

ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರ conscious ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇದೆ. You are a good advocate. But you are taking a bad case. You are arguing a wrong case. ಕೇಸ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನೀವು argue ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ನೀವು ಎಷ್ಟೇ argument ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂತಹ ಕಾನೂನು ಇದ್ದಾಗ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ interpretation ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಬೇಕಾದಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಹತ್ತು ಸಲವಾದರೂ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175 ಮತ್ತು 176ನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವಾಗ ಅವರು ಮೆಸೇಜ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವಾಗ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವುದು ಮ್ಯಾಂಡೇಟರಿ, ಯಾವಾಗ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ Motion of Thanks ಅನ್ನು adopt ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್ ಸಾಹೇಬರು ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗಲಾದರೂ ತಾವು ನಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಬೆಟರ್ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 175(1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. That is not mandatory. ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ 'may' ಎಂದು ಇದೆ. ಹಾಗಿದ್ದಾಗ ತಾವು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ ಅನ್ನು ಏನಾದರೂ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವಾಗ, basic structure of the Constitution ಅನ್ನು alter ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈಗ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎನ್ನುವ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ basic structure alter ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ Constitutionನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅವರಿಗೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು, ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅವರಿಗೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 175(1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೋ, ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಷಣವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ 175(1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು Constitutionನಲ್ಲಿ ಇದೆ. Constitutional ನಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥಾದ್ದು. . . .

ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: 175(1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವು ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಷಣವೇ. ಅದೂ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪವೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಾನು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. On his own ಅವರು message ಅನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೋಗಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ 175(1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಮೂಗಿನ ನೇರಕ್ಕೇ interpretations ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಅಂತ್ಯ ಹಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ಒಂದು ವೇಳೆ . . . . . .

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆಯವರೇ, ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವಾಯಿತೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಲಿಕ್ಕೇ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನೀವು ಈಲ್ಡ್ ಆಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರೆ, ಅವರು ತಮಗೆ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಲು ಬಿಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಷಣವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಷಣವನ್ನು 175(1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ತಪ್ಪು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಅವತ್ತು 19ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ನಡೆದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿದರೋ, ಆಗ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಏಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. But, ಅವತ್ತು ಅವರು ಬರದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಇಷ್ಟೊಂದು ಗೊಂದಲವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ, 19ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಏನೊಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದರೋ, ಅವತ್ತೇ ಅವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಪುನಃ ನಾವು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಒಂದು ಭಾಷಣವನ್ನೇನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದಾರೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ Motion of Thanks ಮುಖೇನ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರರವರು ಅದು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಬದುಕಿದೆಯೋ, ಸತ್ತು ಹೋಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ: ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಒಮ್ಮೆ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಭಾಷಣವೇ. It cannot be dead.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ: ಒಂದು ಬಿಲ್ ಅನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದು on its own lapse ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಿಲ್ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು on its own lapse ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತಾ, ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: 19ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೆ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಪದೇ ಪದೇ ನೀವೇ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ, ಬೇರೆಯವರು ಮಾತನಾಡಬಾರದೇನು?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿ .....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನೋಡಿ No, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ 3–4 ಸಾರಿ ಎದ್ದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಸಾರ್, 19ನೇ ತಾರೀಖು ಭಾಷಣ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಆಯಿತು ಸ್ವಾಮಿ ಈಗಾಲೇ ನೀವು ಹಲವಾರು ಸಾರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡಲು ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೇ? ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನೆಂದು ಕೇಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್ (ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ರೂಲ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ Governor's Address and Message to the House ಯಾವುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಅನ್ನು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ರೂಲ್ 25ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

> "Governor's Address under Article 175(1) of the Constitution:
> 25. The Speaker may allot time for the discussion of the matters referred to in the Governor's Address under Article 175(1) of the Constitution."

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ 176ರ ಪ್ರಕಾರ Governors Address ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಲ್ ಇದೆ.

> "Governor's Address and Message to the House" ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ Rule 19(2) ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ,
>
> "19(2) On the day of Governor's Address, after the Address the House shall sit again for a short while to transact some formal business."

"19(3) The Speaker shall, in consultation with the Leader of the House, alongwith the Leader of Opposition, allot time for the discussion of the matters, referred to in Governor's Address to the Houses under article 176 of the Constitution."

ಅಂದರೆ 176 ಪ್ರಕಾರವೂ ಗೌರ್ನರ್ಸ್ ಅಡ್ರಸ್ ಮೇಲೆ ಡಿಸ್ಕಷನ್‌ಗೆ ಅಲೋ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ 175(1)ರ ಪ್ರಕಾರವೂ ಸಹಿತ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಸದನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಇವತ್ತು ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ differentiate ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಎರಡೂ ರೂಲ್‌ಗಳ intention, ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 19ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಏನೊಂದು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ, ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಅವತ್ತು ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಅದರ ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಆ 19ರ ಭಾಷಣ non-existence ಆಗಿದೆ. ಆ ಸರ್ಕಾರವೂ ಹೋಯಿತು.

19ನೇ ತಾರೀಖು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 18ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ಇಲ್ಲ. ಅವತ್ತಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಜೆಡಿಎಸ್ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವತ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂವಿಧಾನ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವತ್ತಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮತ್ತು ಜೆಡಿಎಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅವತ್ತಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಕ್ಷಣವೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. 19ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ನೀವು ಸದನವನ್ನು ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಬೇಡಿ, ನಾವು ಬಹುಮತ ಸಾಬೀತು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. 19ನೇ ತಾರೀಖು ಇದ್ದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಅವತ್ತು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? 19ನೇ ತಾರೀಖು ಬಹುಮತ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಷಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದರು. ಅನುಮೋದನೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಮಂಡನೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅರ್ಥ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಂವಿಧಾನದ ಇಂಟೆನ್‌ಷನ್ ಇದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೌವರ್ನರ್ ಆಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೂಲ್ 176 ಇರುವುದು. ಬೇರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಬಹುದು. ಅಂತಹ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175(1) ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಇಂಟ್ರಿಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್(ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ): ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದಿಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ಜನ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನೇ ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪೇಶೆನ್ಸ್ ಅನ್ನು ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇವತ್ತಿಗೆ ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ 12ನೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. 11ನೇ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಕ್ತಾಯ ಆದಾಗ ಸದನವನ್ನು ಪುನಃ ಕರೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ಆಗ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಜನವರಿ 12ನೇ ತಾರೀಖು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಸಭೆ ಒಳಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಸ್ವೀಚ್ ಫೈನಲೈಸ್ ಮಾಡಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದರು. 16ನೇ ತಾರೀಖು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಪತಿಗಳು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಫೇರ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ತಾವು ನಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಂಪುಟ ಈ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ, ಜಂಟಿ ಸದನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾವು ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಹ್ವಾನ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. 19ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಅವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ನೋಟೀಸ್ ಬಂದು ತಲುಪಿದೆ. That is a very ordinary notice. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ಭಾಷಣ". ಇಲ್ಲಿ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176 ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಜಂಟಿ ಸದನಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 176ರ ಕೆಳಗೆ ಹೊರತು, ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ 176 ಎಂದು ನಮೂದು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಂದರು, ನಿಮ್ಮ ಆಹ್ವಾನ ಇತ್ತು. ಸಚಿವಸಂಪುಟದ ತಮ್ಮ ಸ್ವೀಚ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅವರು ಓದಿ ಹೋದರು. 18ನೇ ತಾರೀಖು ಇವರ ನಿಯೋಗ ಹೋಗಿತ್ತು, ಇಲ್ಲಿ ಆ ಸರ್ಕಾರ ಬೆಂಬಲ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ನೀವು ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸಾಧು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರಿಗೆ ಕೌಲ್ ಅಂಡ್ ಶಕ್ದರ್ ಪುಟ 180 ರಲ್ಲಿ there are two or three instances. President of India in 1953, summons both the Houses. ನಂತರ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿಗೆ he adjourns. ಬೇರೆ ಡೇಟ್‌ಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವರ ನಿಯೋಗ ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಬಂದು, ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಸ್ವೀಚ್ ನಾನು ಹೋಗಿ ಓದಬೇಕು, **ಇದು ನಾಳೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ, ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಅಪಚಾರ ಆದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ** ಅವರು ತಾವೇ ತಾವಾಗಿ ಸೋ ಮೋಟೋ 19ನೇ ತಾರೀಖಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅವಾಯ್ಡ್ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಒಂದು ಡೇಟ್‌ಗೆ ಅವರೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಾವು ಯಾರೂ ಕೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. Alright. ಅವರೇ ಬಂದು 19ನೇ ತಾರೀಖು, he addressed the House, joint session and went. ಇಂಥದ್ದೇ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, 176 ನಿಯಮದ ಕೆಳಗೆ ಗವರ್ನರ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿಹೋದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಆದ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ

ಬಂತು. ಆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ವಿಧಿ ಏನು ಸ್ಟಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು ಅನುಚ್ಛೇದ 176 ಕೆಳಗೆ ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಸ್ಪೀಚ್‌ನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಂಡಿಸಿತ್ತು ಗವರ್ನರ್ ಮುಖಾಂತರ ಓದಿಸಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದರು. ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ತಮ್ಮದೇ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ತಂದು ಆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕ್ಯಾರಿ ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಗವರ್ನರ್‌ಗೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಮೂಗಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವತ್ತು ಮೆಜಾರಿಟಿ ಹೋಗಿತ್ತು, ಅವತ್ತು ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇತ್ತೋ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಇತ್ಯರ್ಥ ಆಗುವುದು ಎಂಟನೇ ತಾರೀಖು. ನಮಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂವಿಧಾನ ಒಂದು ಇದೆ. ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, ಅವರು ಒಂದು ಕನ್‌ವೆನ್‌ಷನ್ ಹಾಕಬಹುದಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾದಾಗ ಒಂದು ಎಸ್ಟೇಬ್ಲಿಷ್ಡ್ ರೂಟ್ ನಮಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮಾರ್ಗ ಏನಿದೆ, ಇದು this is not just right. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176ರ ಕೆಳಗೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು 1974ರ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾಣ ಹೇಳಿದಿರಿ, ತದ ನಂತರ 1991–92ರಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176ರ ಅನುಚ್ಛೇದ ಒಂದರ ಕೆಳಗೆ ಗವರ್ನರ್ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕೆಲಸ ಅದು ಆತನ ಕರ್ತವ್ಯ. That is his duty. He has to do it. ಬೇರೆ ಇನ್ನು ಯಾರೋ ಗೌವರ್ನರ್ ಪರವಾಗಿ ಬಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175ರ ಕೆಳಗೆ ಆತ ಮಾಡತಕ್ಕುತಹ ಕೆಲಸ ಅದು ಆತನ ಹಕ್ಕು. ಖುಷಿ, ಹಕ್ಕಿಗೆ, ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಅಥವಾ ಖುಷಿಗೆ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಅವರೇ ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವರು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176ರ ಕೆಳಗ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಹೋದಾಗ, ಆ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಾನು ಗಳಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಚೀವ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು, ತಾನು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪಾಲಿಸಿ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಆಗಿ ನಮ್ಮೂದು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿ, ಸೂಚಿಸತಕ್ಕಂತಹ, ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕುತಹ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175ರ ಕೆಳಗೆ ನೀವು ಏನು ಗವರ್ನರ್ ತಾವಾಗಿ ತಾನೇ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾವ ಹಕ್ಕು ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ನನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಅದನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಕೃಪೆಯಿಂದ ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. This is my view. ಅವರು 24ನೇ ತಾರೀಖು ಏನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾರು ಕರೆದರು, ತಾವು ಏನಾದರೂ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಗೌವರ್ನರ್‌ಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ದಯಮಾಡಿ ಬಂದು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಾ ಅಥವಾ ಅವರು ಏನಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ನಾನು ಬರುವುದಕ್ಕೆ

ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ನಿಮ್ಮ ಎರಡೂ ಸದನಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಾ? ಆ ರೀತಿಯ ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ದಯಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಕರೆದರೆ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176, ಅಪತಾಗೇ ಬಂದರೆ 175. ಅವರಾಗೇ ಬಂದರಾ ಅಥವಾ ತಾವು ಕರೆದರಾ? ತಾವು ಕರೆದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆದಿರಿ? ಪ್ರೊರೋಗ್ ಆದಾಗ ಸಚಿವಸಂಪುಟ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿತು, ನೀವು ಅದರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಹೋಗಿ ಕರೆದಿರಿ, ಅವರು ಬಂದರು; ಮೊನ್ನೆ ಅಡ್ಜೆರ್ನ್ ಆಗಿತ್ತು, ಸೈನಡೈ ಅಡ್ಜೆರ್ನ್ ಆಗಿತ್ತು. ಪ್ರೋರೋಗ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೈನಡೈ ಅಡ್ಜೆರ್ನ್ ಆದಾಗ ಹೌಸ್‌ನ್ನು ಸುಮನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ತಮಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಎರಡನೆಯ ನೋಟೀಸ್ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಏನು ಬಂತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ 175(1) ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಏಕೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದಿರಿ? ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೀವು 19ನೇಯ ತಾರೀಖಿನ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ ನಮೂದು ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇಧವನ್ನು 24ನೇಯ ಫೆಬ್ರವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಏನಿತ್ತು? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಾವು ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಬರುವುದು ಸಲ್ಲದು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನನ್ನ ಹಕ್ಕಿದೆಯಾದ ಕಾರಣ ನಾನು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಎಂಫಸೈಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 176ರ ಅನುಚ್ಛೇಧ ಏನಿದೆ ಅದರ ಅನುಗಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಆಗಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ ಸದನದ ಕಲಾಪಗಳು ಆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. Any transaction of the business in this House without completion of process under 176(1) amounts to invalidity. It becomes null and void. You cannot resort to 175. 176ರ ಅನುಚ್ಛೇದದಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಹೋದರು. ನಿಜ. ಯಾರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮೋಷನ್ ಆಫ್ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಸೆಕೆಂಡ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಸತ್ತುಹೋಯಿತು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರರವರು, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸೋಣ. ಆ ಭಾಷಣ ಸತ್ತುಹೋಯಿತು, ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದವರು, ಭಾಷಣ ಕೇಳಿದವರು, ನಾವು ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದೇವೆಯೇ? ನಾವು ಜೀವಂತ ಇದ್ದೇವೆ. Government is continuous. Government is continuous.

ಶ್ರೀ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರ: ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು. ತಾವು ಹಿರಿಯರಿದ್ದೀರಿ. ಏನು, ಆ ಸರ್ಕಾರ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಂಥದ್ದು, ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೇ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಿಂದ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿಸುವುದು. ಆ ಸರ್ಕಾರವೇ ತನ್ನ ಬಹುಮತವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅದು ಇಲ್ಲದಾಗ ಬಹುಶಃ ಮುಂದೆ ಆ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಆ ಭಾಷಣ ನಿರರ್ಥಕವಾಯಿತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಜೀವಂತ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ: ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ನೀವು ಆ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಕೆ ತರಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾದ ಕನ್ನಡದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಸಹ ನಾವು ಬಾರ್ಡರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು, ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಇದೆ; ಆದರೆ ಆರಗ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರರವರು ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡುವ ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದವರು. ಅವರಿಗೆ ವಾದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾನು ಪ್ರತಿವಾದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ವಸ್ತು ಏನಿದೆ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ, ಅದು ಜೀವಂತವಿದೆ. ಅದು ಸತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆದರೂ ಕೂಡ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಆಗಬೇಕಲ್ಲಾ. ಅದನ್ನು ದಹನ ಮಾಡುವುದೋ, ಹೂಳುವುದೋ, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲಾ. ಹಣ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀವು ಮದುವೆ ಔತಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ನಾವು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನೀವೆಲ್ಲಾ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಔತಣದ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತೀರಲ್ಲಾ; ಎಲ್ಲಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಹಣ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಔತಣಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆಯೇ? ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆದರೆ ನಾವು ಅಸಹಾಯಕರಾಗುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಅಸಹಾಯಕರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 175 ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ದಿವಸದಿಂದ ಈ ಕ್ಷಣದವರೆಗೆ ಭಾರತ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಅನುಚ್ಛೇಧ 86ರ ಕೆಳಗೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಬಾರದಿರುವಂಥದ್ದು ಏನಾದರೂ ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಂದು ಜಂಟಿ ಸದನಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ ಧೈರ್ಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಂದು. ಅಥವಾ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡತಕ್ಕಂಥ ಅದ್ಭುತವಾದಂಥ, ಎಂದೂ ನಡೆಯಲಾರದಂಥ ಒಂದು ಘಟನೆ, ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಘಟನೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪಕ್ಕೆ, ನಿಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆಯ ಕೊರತೆಗೆ, ನಿಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅನುಚ್ಛೇಧಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮಗೆಯೇ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ, ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ನಿಮಗೆ ಬಲ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಪಡೆದುಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಅಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಅಥವಾ ಈ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸಿಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮಗೇನೂ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಆಸೆ ಇದೆ ಒಳಗಡೆ, ನಾವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ನೀವೂ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ನಾವೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದ್ದರೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಏಕಾಏಕಿ ಏನೋ ಹಿಕ್ಕತ್‌ನ್ನು

ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಚೇರಿಗೆ ತಳ್ಳಿಬಿಡಬೇಕು ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಒಂದು ಗೂಬೆ ಕೂರಿಸಬೇಕುಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಧಾನ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮದುವೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಒಂದೊಂದು ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆ ಉದ್ದೇಶ ಏನು? Sir, as Napolean puts it, 'Love is an affair between two others belonging to opposite sex with mutual consent in absolute privacy.' What is leadership? Leadership is a transaction between the people and the leader in open, in public. This is a matter relating to governance.

ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ, ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಡೆಯಬೇಕು, ಪ್ರಮಾಣವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಕುಣಿತಿದ್ದೆವು ಖುಷಿಯಾಯಿತು. ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಫಾರ್ಮುಲೈಸ್ ಆಗಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು, ಓದಬೇಕು ಅವರು. ಈ ಸದನ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನೀವು ನಾಮಕರಣಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಆಗಲೇ. ಮಧುವೆಯೇ ಆಗದೇ ಮಗುವಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೇನು ತಾತ್ಪರ್ಯ? ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಊಹೆಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನವನ್ನು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ತಾವು ಭಾಗಿಗಳು ಆಗಬಹುದಾ? ಏನು ನಾವು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನಿದೆ, ಇದನ್ನು ವಿತ್‌ಡ್ರಾ ಮಾಡಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿ ಕ್ಯಾರಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಆಗುವುದಾದರೂ ಏನು ಅಥವಾ ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಸದನಕ್ಕಿದೆಯೇ? ಈ ಕೌಲ್ ಅಂಡ್ ಶೆಕ್ದರ್, ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್ ಸಾಹೇಬರೆ, ಪ್ರೀಫೇಸ್, ನಮ್ಮ ಮಾವಲಂಕರ್, ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಇದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

> "For real democracy, one has to look not merely in the provisions of the Constitution, or the rules and regulations made for the conduct of business in the Legislature, but one has to foster a real democratic spirit in those who form the Legislature. If this fundamental is borne in mind, it will be clear that though questions would be decided by majorities, parliamentary government will not possible if it is reduced to a mere counting of heads or hands . . . . . .
>
> " . . . . . If we are to go merely by majority we shall be fostering the seeds of fascism, violence and revolt. If on the other hand, it could help to foster a spirit of tolerance, a spirit of freedom of discussion and a spirit of understanding, we shall be fostering the spirit of democracy."

These are the words uttered by Mr. Mavlankar the first Speaker of Indian Lok Sabha. ನಿಮಗೆ ಸಂಖ್ಯಾಬಲ ಇದೆ. If you want to decide otherwise ನಮ್ಮದೇನೂ ದೊಡ್ಡ ತಕರಾರು ಇಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. We will see to it. ತಮ್ಮಲ್ಲೆ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರೆ, ನೀವು ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಗೌವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಗೌವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ Crown's ಅಡ್ರೆಸ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆವು. ಎವ್ವೆರ್ರಿ ಸೆಷನ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುಬಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಸಮಯ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಬೇಡವೆಂದು 87(1)(ಬ) ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಇಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೊದಲನೇ ಕಲಾಪ ಗೌರರ್ನ್ಸ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಅಥವಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕು. ಅನಂತರ it is presumed that the functioning of the Legislature commences. Otherwise, the legislator has not woken up at all; legislature has not woken up. It is under deep sleep after the prorogation. ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡಂತಹ ಅಧಿವೇಶನ ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ, ಚಾಲೂ ಆಗಿದೆ, ಅದು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬೇಕಾದರೆ ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಲ್‌ರೈಟ್ ಇವತ್ತು ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್‌ರವರ ರೆಸಲೂಷನ್ ಅನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದೂ ಕೂಡ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗ ಯಾವ ಸ್ಪೀಚ್‌ಗೆ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಹೇಳಬೇಕು? ಎರಡು ಸ್ಪೀಚ್ ಇವೆ. 24ರಂದು ಮಾಡಿದಂತಹ ಸ್ಪೀಚ್, ಅವರಿಗೆ ಖುಷಿ ಬಂದು ಮಾಡಿದಂತಹ ಸ್ಪೀಚ್. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 19ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸ್ಪೀಚ್ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಅವರು ನಿಭಾಯಿಸಲೇ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ನಿಮ್ಮದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಾಪ. ನೀವು ದಿನಾಂಕ 12ರಂದು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿದ್ದಿರಿ. ಆ ಸ್ಪೀಚ್‌ಗೂ ಸೈ, ಮತ್ತೆ 24ನೇ ತಾರೀಖು ಸಂಪುಟ ಸಚಿವರ ಸಭೆಗೂ ಹಾಜರಿದ್ದಿರಿ, ಅದಕ್ಕೂ ಸೈ, ನೀವ್ಯಾರಿಗೆ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಲುವರಾಯಸ್ವಾಮಿ(ಸಾರಿಗೆ ಸಚಿವರು): ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರೇ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ, ನೀವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಯಾರೂ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಿನಾಂಕ 18ರಂದು ನಾವು 6 ಗಂಟೆಗೆ ರೆಸಿಗ್ನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ನಾವು ರಾಜಭವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, 45 ಜನ ನಾವು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ನೈತಿಕವಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರನಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಸಮಯ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಈಗ ತಾವು ಮುಂದುವರೆಸಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು 18ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದು 12ನೇ ತಾರೀಖು. 12ನೇ ತಾರೀಖು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರೇ, ನಿಮ್ಮ ಸಹದ್ಯೋಗಿಗಳು ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮ್‌ಸಿಂಗ್‌ರವರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು, ಆ ಗೌವರ್ನ್‌ರ್ ಅಡ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಇವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ' ಆದರೆ ಇವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವತ್ತೆಂದರೆ 18ನೇ ತಾರೀಖು. ಆ ದಿವಸದ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ಗೆ ಇವರು ಪಾರ್ಟಿ ಹೌದೋ? ಅಲ್ಲವೋ?

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 18ನೇ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಟಿ.ವಿ. ಯಲ್ಲಿ ಯಾನಾನಿಮಸ್ ಡಿಸೀಷನ್ ಆಗಿದೆ ಗೌವರ್ನ್‌ರ್ಸ್ ಅಡ್ರೆಸ್ 19ನೇ ತಾರೀಖು ಆಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? 18ನೇ ತಾರೀಖೂ ಕೂಡ ಅವರು ಟಿ.ವಿ ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಗೌವರ್ನ್‌ರ್ಸ್ ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಬಿನೇಟ್ is unanimous, Governor will address on 19th ಅಂತ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಟಿ.ವಿ. ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು. You are a party for that. You cannot go away.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ್ ರಾಯರೆಡ್ಡಿ: ಮಾನ್ಯ ಹೊರಟ್ಟಿ ಅವರು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂತರು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತರು. ನಾವು ನೀವು ಹೇಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ನಾನೇ ರೈಸ್ ಮಾಡಿದೆ ಹೊರಟ್ಟಿ cannot sit here ಅಂತ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಇರುವಂತಹ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದಂತಹ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೆಯವರು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಉಪಸಮಿತಿ ಅದರ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಯಾವ್ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ, ಆ ಉಪಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಮುಂದೆ ತಂದು ಅದರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅದರ ಮೂಲಕವಾಗಿ 19ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ದಿನಾಂಕ 24ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಏನಿದೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಂತಾದ್ದು, 19ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣ ಅದು ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಅಥವಾ ಸತ್ತುಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಶಬ್ದವನ್ನು ಏನು ಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರರವರು ಬಳಸಿದರು ಅದು ಆಗಬಹುದು. ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಬಳಸುವುದಾಗಿದ್ದರೆ infructuous. ಅದು infructuous ಆಗಿರುವುದರಿಂದ . . . ಎಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ.

Sri Basavaraj RayaReddy: Infructuous ಆಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. It is eternal. Who has declared it as infructuous?

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್: ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುಮತ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೇನು ಉಳಿಯಿತು? ಅವತ್ತಿನ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೇತೃತ್ವದ ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದುಹೋದ ಮೇಲೆ ಬಹುಮತ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಏನು ಉಳಿಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಅದು ಇನ್‌ಫ್ರಕ್ಯುಯಸ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಯಾರು? It is not the government. It is the Speaker.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಈ ಸದನ ಅನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅವತ್ತು ಒಂದು ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅದು ಇನ್‌ಫ್ರಕ್ಯುಯಸ್ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ಒಂದೇ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಜೋತುಬಿದ್ದು, ದಿನಾಂಕ 24ರಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

Sri R.V. Deshpande: He is the man who has to give the burial. Without giving the burial how can you say?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಿ. ಪ್ರತಿ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದು ನೀವು ನಿಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆಗ ಇಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇರಬೇಕಾದಂತಹ ಅಗತ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೀವೊಬ್ಬರೆ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದಾಗಿತ್ತಲ್ಲಾ. You have your say. ನಾನು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರವೀಂದ್ರಕುಮಾರ್‌ರವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. 18ನೇ ತಾರೀಖು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ದಿನಾಂಕ 19ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 24ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಕೂಡ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಅದು ಇನ್‌ಫ್ರಕ್ಯುಯಸ್ ಎಂದು. 1991ನೇ ಮೇ 21ನೇ ದಿನಾಂಕದಂದು ಅಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭಾ ಸ್ಪೀಕರ್ ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತನ್ನೇ ತಾವು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ಸದನದ ಸ್ವತ್ತಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅದು ಸದನದ ಸ್ವತ್ತು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು infructuous. ನೀವು ಹೇಳಿದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆಗಳು, ಅವತ್ತು ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಸಭೆ ಅದು ಗೊಂದಲಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಶಿಸ್ತಿಗೆ

ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. It was not in order ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾವು ತಿಳಿಸಿ ತಾವು ವರದಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಿರಿ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್‌ರವರು ಮಂಡಿಸಬೇಕಾಗಿರುವಂಥಾದ್ದು 24ನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ನಡೆದಿರುವಂತಹ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅವರು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತೀರಾ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಇದ್ದಾಗ, ಬಹಳ ಹೈ ಎಸ್ಟಿಮೇಷನ್ಸ್ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಜುಗರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ್‌ರವರು ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇನ್‌ಫ್ರಕ್ಯುಯಸ್ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕೂಡ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆದಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬೇರೆ; ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರವರು ಬಂದು ಅಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿ ಹೋದರು, ಮೋಷನ್ ಆಫ್ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಮೂವ್ ಆಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಡಿಬೇಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ವೋಟಿಗೆ ಹಾಕುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವರು ನಾನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರ ಬಹುಮತವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. It did not come before the House for consideration. ಆಗ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೋಯಿತು. ಅವರು ಪ್ರಿಪೇರ್ ಮಾಡಿದಂತಹ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಹೋಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ I treat this as infructuous ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ರೂಲ್ಸ್ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. Lapse of pending notices; lapse of any correspondence that is before the House . . . .

ಶ್ರೀ ಕ್ಯಾತ್ಸಂದ್ರ ಎನ್. ರಾಜಣ್ಣ: ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ರಿಪೀಟ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಸಭೆಯ ಸಮಯವನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಮುಗಿಸಲಿ, ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ಬಸವರಾಜು: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿ, ಬೇಡ ಎಂದು ಅಲ್ಲ, ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಒಂದೇ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, Is it importent or not ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಇವರು ಟೈಮ್ ವೇಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಮಹದೇವರವರೇ, ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಇದು ಏನು ಇದು? ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, Is it an important matter to be debated or not, ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರು ಇದು ಸಂತೆಕಟ್ಟೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಯಾತ್ಸಂದ್ರ ಎನ್. ರಾಜಣ್ಣ: ನಾವು ಅಡ್ವೊಕೇಟ್‌ಗಳೇ, ನಮಗೂ ಅರ್ಥ ಆಗುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೆ, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ, ದಯಮಾಡಿ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ತಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಏನು ಇದು?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್: ಆರ್ಗ್ಯುಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಚಾನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾಡಿ, ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಪದೇ ಪದೇ ನಿಂತು ನೀವೇ ಆರ್ಗ್ಯುಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಡಾ: ಕೆ. ಅನ್ನದಾನಿ: ಆ ಸರ್ಕಾರ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬಂತು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು, ತಪ್ಪೇನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್: ಇವರಿಗೆ ಹೌಸ್, ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಇವರು ಸಂತೆಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರಚಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಜನ ಇವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು: ನೀವು ಪದೇ ಪದೇ ನಾಲ್ಕು ಜನರೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಸಭೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ನಡೆದರೂ, ನೀವು ನಾಲ್ಕು ಜನರೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಏನೂ ಚಾನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ನಾವೂ ವಕೀಲರು, ನೀವು ಒಂದು ಸಲ ಆರ್ಗ್ಯುಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್: ಈ ಪುಸ್ತಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri G.V. SriRamareddy: I want to know from the Chair whether rule of law is prevailing.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಈ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ವಾದ ಮಾಡಿ, ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇಟ್ಟರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತಿವಾದ ಇಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಎಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಕೋಳ್ಚಲವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಏನು? ನಿಮಗೆ ಕುಸ್ತಿ ಪಟುಗಳೆಂದು ಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸೋಣವೇ? ಇದು ಏನು? ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಿರಿ, ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾತನಾಡಿ, ಈಗ ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನಾನು ನೇಮ್ ಮಾಡಿ ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವರದ್ದು ಬಹಳ ಅತಿಯಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೀವು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ? ಜನ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಬಾಯಿ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು, ನೀತಿ ಇಲ್ಲ, ನಿಯಮ ಇಲ್ಲ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಏನು ಇದು? ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಯಾರಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೋ, ಒಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಏನು ಅರ್ಥ ಇದೆ? ಸಾಕು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೆ, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ. Please sit down. ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ನೀವು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ನೀವು x ನೀವು x.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನೀವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ನೀವು ಪ್ರತಿ ಸಾರಿಯೂ ಹದ್ದು ಮೀರಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಏನ್ರಿ ಇದು, ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೆ, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ನೀವು ಖಂಡಿತ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು, ಇದು ಹಕ್ಕುಚ್ಯುತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರೆ, ನೀವು ಬಹಳ ಸಲ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಈ ಮನೆಗೆ ಗೌರವದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿರಾ, ಎಂದು ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, ಇಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು. ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮದು ಅತಿಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಹಕ್ಕುಚ್ಯುತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ನೀವು ಕೈ ಹೀಗನ್ನಬಾರದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೆ, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: x x x x x x

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನೀವು ವಾದ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

X ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್(ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು): ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು, ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಪದೇ ಪದೇ ನಿಂತುಕೊಂಡು, ಪದೇ ಪದೇ ಬಾಯಿ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದು ಏನು? ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. This is too much. ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೇ, ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೀವು ದಬಾಯಿಸುವಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ದಬಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಲ್ಲಾ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನೀವು ಆ ರೀತಿ, x x ನೀವು ನಮಗೆ x x

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಹೆದರಿಸಬಾರದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನಿಮಗೆ ಏನು ಕಿರೀಟ ಇದೆಯಾ? ಪ್ರತಿ ಸರ್ತಿನೂ ನೀವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿ ಸಲ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದು, ನೀವು ಸಭೆಯ ಕಲಾಪಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ದಿವಸ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಕೋಳಿ ಕೂಗದೇ ಇದ್ದರೆ, ಬೆಳಗು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. This is too much. ಮಾತನಾಡಿರಿ, ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೇ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ಉದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಿರಿ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದ್ದಾಗಲೂ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಇವರು ಆ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ಸಲ ಎದ್ದೇ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೆ, ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಿ. ಆ ಕಡೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರು, ಈ ಕಡೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ನೀವು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದವರು, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಆತ್ಮಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ನೀವು. ನೀವು ಯಾವಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನೋಡಿ. ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡಿ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರ್ಟಿಕ್ಯುಲರ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿರಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಇದು ಏನಿದು?

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟೇಗೌಡರು ಎದ್ದುನಿಂತು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾತನಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಆದ್ದರಿಂದ, ...

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟೇಗೌಡ: ತಾವು ಈಲ್ಡ್ ಆದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಏಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಈಲ್ಡ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟೇಗೌಡ: ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕರೆದಿರುವುದು ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರನ್ನು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ 19ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣ ಹೇಗೆ infructuous ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಪುಂಡಿಸಿದೆ. ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಸದನದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಲಾಪ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್, ಒಂದು ಪತ್ರ, ಇನ್ನೊಂದು ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಂದು, ಸದನ prorogue ಆದಾಗ it automatically gets lapsed. ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ಆದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಸದನ prorogue ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸದನ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, we have to give due regard to the Rules and Procedure of this House also. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಇರುವುದು ಇಷ್ಟೇ, x x x x ತಾವು, ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಲಯದವರು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾರು ಈ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲದೇ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಮತ್ತೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವಲ್ಲಾ, ಇದಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡರ ಮೇಲಾಗಿ, ಎಲ್ಲೋ ಅಚಾತುರ್ಯವಾಗಿದೆ, ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳದೇ, ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176ಕ್ಕೂ 175ಕ್ಕೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಯಾರೂ ಹಾಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಿದೆ, ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಪಿಕ್‌ಪಾಕೆಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕಾನೂನು ರೀತಿ ಅಪರಾಧ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ಪೀನಲ್ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪಿಕ್ ಪಾಕೆಟ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಪಿಕ್‌ಪಾಕೆಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಏನು ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

x ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಇದು ವಿತಂಡವಾದ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಆಯಿತು Allright. ವಿತಂಡವಾದ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಅಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಂಡೆನಲ್ಲಾ, ನೀವು ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು.

ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್(ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು): ಮಾನ್ಯ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್‌ರವರೆ, ತಾವು ಆ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಂಥವರು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಪಿಕ್-ಪಾಕೆಟ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾನ್ಯ ಜಗದೀಶ್ ಶೆಟ್ಟರ್‌ರವರೇ, ಪಿಕ್‌ಪಾಕೆಟ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಪಿಕ್‌ಪಾಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದು ಅಫೆನ್ಸ್, ಇಂಥ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೆಳಗೆ ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾಡಿದರೆ, ಮಾಡಿದಾಗ ಎಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್: ಮಾಡಿದಾಗ, ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲೂ ಬರೆದಿಲ್ಲ. (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಪಿ ಪ್ರಕಾಶ್: ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ, ಇಂಥಿಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು, ಇದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾದಂಥ ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಇದೆ. ಉಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ, ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಉದಾಹರಣೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಊಹೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದಾಗ, ಕಾನೂನಿನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲ ಮೌನ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮೌನ ವಹಿಸಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಾನೂನಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನಾದರೂ ತರಬಹುದು ಅಥವಾ ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನಾದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಪರಮ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಆರ್ಟಿಕಲ್ 176ರ ಕೆಳಗೆ ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ, ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕು ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು 175ರ ಕೆಳಗೆ ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದ ಒಬ್ಬ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ, ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಜನತೆ ನನ್ನನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಆಗಬಾರದು. ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮನ್ನು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ, ಕೆಲವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಂಥವರು. ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಹತ್ತಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಒಂದೊಂದು ಕಲ್ಲಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಹತ್ತುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮಾಡಿರುವ ಪುಣ್ಯ, ನಮ್ಮ ಹಣೆಬರಹ, ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಚರಿತ್ರೆ, ನಮಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಇದೆ. ಇದೇನೂ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಎಷ್ಟೇ ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ಇದಕ್ಕೇನು ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ ಇದೆ, ಏನು ಗಾಂಭೀರ್ಯತೆ ಇದೆ, ಘನತೆ ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ, ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳು, ನಮ್ಮ ಗೌರವಗಳು ಇವುಗಳ್ಯಾವುವೂ ನಮಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಬಂದದ್ದಲ್ಲ; ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಲ್ಲ. ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ, ಜನತೆಯ ಪುಣ್ಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಇವು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾದ ಅನ್ನದಾನಿಯವರು ಇವತ್ತು ಏಕೋ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. 'ಎಲ್ಲೋ ಜೋಗಪ್ಪ ನಿನ್ನರಮಾನೆ', ರಾಚಯ್ಯನವರಿಂದ ಶುರು ಮಾಡಿ, ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಾದಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ ಈ ಸಭೆ. ತಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪರಿಚಯವಿರಲಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ ನಿಮಗಿರಲಿ, ಸಂವಿಧಾನದ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒದಗಿ ಬಂದಿತು, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಕ್ತಿ ತುಂಬಿದೆ, ಹೇಗಿದ್ದವನು, ಹೇಗೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ" ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೆ ನೆನಪಿರಲಿ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಚುಚ್ಚುತ್ತಿಲ್ಲ, ವ್ಯಂಗ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಇಡೀ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮುಖಂಡರುಗಳು. . . . .

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕಲ್ಲ. ತಾವು ಪದೇ ಪದೇ, ಜನ ಬಾಯಿ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಾರೆ, ಜನ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ, ತಾವು ಇಡೀ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. X X X X

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನೊಂದು ನಡವಳಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರೇ,....

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಕೈ ತೋರಿಸಬೇಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಕೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರೇ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಧ್ಯೆಮಧ್ಯೆ ಎದ್ದುನಿಂತುಕೊಂಡು ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಜನ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಬಾಯಿಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಸಾರ್. ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಜನ ಬಾಯಿ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು? ನಾವಾ?

X ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯವಮಾಡಿ ಕೇಳಿ. ನಾನು ನಿಮಗೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಸಭೆಯನ್ನು . . . . .

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಇದು ಆವತ್ತು, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯ ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. x x x x

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ಈಗ ನೋಡಿದರೆ, x x x x x

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿಯವರೇ, ನಾನು ಒಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಜನಪರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಆಯಿತು, ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು: ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಗೌರವವಿದೆ. ಆ ಗೌರವವನ್ನು ಮೀರಿ . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ನೀವು ಆ ರೀತಿ. x x x x

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜೆ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ಸಂವಿಧಾನಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ನೀವು ಆ. x x x x

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ...

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜೆ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನೀವು ಕೈ ಮಾಡಲು ಹೋಗಬೇಡಿ.

X ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯಮಾಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ತಾವು. ಇಡೀ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ. ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ: ತಾವು ವರ್ತಿಸುವುದು ನಿಜವಾಗಿ ನಮಗೆ ನೋವು ತಂದಿದೆ. ತಾವು ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ತಾವು ಸ್ಪೀಕರ್. ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಜನ ಬಾಯಿ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ಏನು? ಜನರು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ಬಾಯಿ ಬಡಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೊಣೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಇತರೆ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರುಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಂದನಾರ್ಪಣಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದೆಲ್ಲಾವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

5. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ತೀರ್ಪು

ವಿಷಯ: ದಿನಾಂಕ19-1-06ರಂದು ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರುಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಂದನಾರ್ಪಣಾ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸದನಕ್ಕೆ ಈ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 176ರ ಮೇರೆಗೆ ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ದಿನಾಂಕ 19.01.2006 ರಂದು ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಸದರಿ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ವಂದನಾರ್ಪಣಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಫಲಿತಾಂಶ ದಿನಾಂಕ 03.02.2006ರಂದು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರವು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 19.01.2006 ರಂದು ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾರ್ಪಣಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸದೇ ಆ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ದಿನಾಂಕ 06.03.1991 ರಂದು ಲೋಕಸಭೆಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ತಳೆದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ, ದಿನಾಂಕ 19.01.2006 ರಂದು ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. (ಕೌಲ್ ಅಂಡ್ ಶಕ್ಧರ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಆಫ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಪುಟ 208)

ಆದುದರಿಂದ, ದಿನಾಂಕ 24.02.2006 ರಂದು ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ಈಗ ಸದನದ ಮುಂದಿದೆ ಹಾಗೂ ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸುವುದು ಈ ಸದನದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದಕಾರಣ, ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ನಿಯಮ 25ರ ಮೇರೆಗೆ ದಿನಾಂಕ 24.02.2006 ರಂದು ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಹದೇವ್ ಪ್ರಸಾದ್‌ರವರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಆಯಿತು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.....

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್: 175(1)ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

(ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸದನದ ಬಾವಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದರು)

(ಗೊಂದಲ)

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮಂಡನೆ

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್(ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

"2006ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 24ರಂದು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ."

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ಹೆಗಡೆ ಕಾಗೇರಿ (ಅಂಕೋಲ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.

6. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸಂವಿಧಾನದಡಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಜಂಟಿ ಸದನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಸದನ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆ ಅರ್ಪಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪರಂಪರೆ. ಇದು ಒಂದು ಸದನದ ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಅಗೌರವ ಸೂಚಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

(ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಆಸನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ. ಈಗ I have given my ruling. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಆಸನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಸ್. ಮಹದೇವಪ್ರಸಾದ್: 24ರಂದು ಅವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನೀವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆಯೇ ಧರಣಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿದ್ದೀರಿ . . . . . .

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಸದನವನ್ನು ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ 11–00 ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಸದನವು ಸಂಜೆ 5 ಗಂಟೆ 23 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟು ಪುನಃ ದಿನಾಂಕ: 28ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006ರ ಮಂಗಳವಾರದಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ 11–00 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ

ಮಂಗಳವಾರ 28ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 2006ರಂದು

ಸದನವು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆ 20 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರವರು) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

1) ದಿನಾಂಕ 27-2-2006ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ನೀಡಿದ್ದ ತೀರ್ಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪ.

ವಿಷಯ: ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ದಿನಾಂಕ 19-1-2006ರಂದು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವು ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿರುವುದೆಂದು ಘೋಷಿಸಿ ದಿನಾಂಕ: 24-2-2006ರಂದು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

(ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ವೆಲ್‌ಗೆ ಬಂದು ಧರಣಿ ಹೂಡಿದರು)

ಶ್ರೀ ಎನ್ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ (ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಏನು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಆ ತೀರ್ಪು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ನಿರ್ಣಯ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಾವುಗಳು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಂಜೆ ಸುಮಾರು 5 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಚರ್ಚೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 175 ಮತ್ತು 176ರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಡಿಫರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತರೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ತಾವು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಾವುಗಳು ಯಾವ ಒಂದು ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತರಹದ ತೀರ್ಮ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹದ ಘಟನೆಗಳು ವೆಸ್ಟ್ ಬೆಂಗಾಲ್, ಒರಿಸ್ಸಾ, ಗುಜರಾತ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಯಾವ ಘಟನೆಗಳು ಆದವು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅನುಚ್ಛೇದ 175(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆಯೂ ಸಹ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅನುಚ್ಛೇದ 176ರ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಚರ್ಚೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. That is not going to be discussed here. ಈ ಸದನದ ಎದುರಿಗೆ ಆ ಭಾಷಣ ಇದೆ. ಆ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಾವುಗಳು ಹೋಗಿ ನೀವು ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೇನೂ ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಬಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿಲ್ಲ. Every Member has got [illegible] 176ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು

ತಾವು ಏಕೋ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಮ್ಮ ಪೇಷನ್ಸ್ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮೊದಲು ಈ ರೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ 20 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ. ಆಗ ತಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹನೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ 27ನೇ ತಾರೀಖು ಮತ್ತು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಇವತ್ತು ತಾವು ಸಂಯಮ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಏತಕ್ಕೆ? ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಈ ತರಹ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೈ ಮೇಲೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಪು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

(ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಧಿಕ್ಕಾರ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು)

ಇವತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ತೀರ್ಪು ನಾವುಗಳು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ತೀರ್ಪು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಇತ್ತು, ಆ ವಾತಾವರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರೂ ಸಹ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನೆ ಇದ್ದರು. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು, ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ತಾವು ತಮ್ಮ ಮೈ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪು ಈ ರೀತಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ವೆಲ್‌ಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆವು. ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪು ಸರಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. . . . . .

(ಧಿಕ್ಕಾರ, ಧಿಕ್ಕಾರ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು)

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ(ಕನಕಪುರ): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ತಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನಬಾಹಿರವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ತಾವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿದಿರಿ . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ: (ಭಾರಿಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಏನಿದೆ? . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾತನಾಡುವುದು ಇದೆ. . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಕರೆದಿಲ್ಲ . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ; ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದಿಲ್ಲ . . . . . ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳು ನಿನ್ನೆ ಇಡೀ ದಿವಸ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಹ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಆ ನಂತರ ನಾನು ನನ್ನ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ತಾವು ವೆಲ್‌ಗೆ ಬಂದಿರಿ. ಆ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ತಾವು ಗೌರವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಧಿಕ್ಕಾರ, ಧಿಕ್ಕಾರ ಎಂದು ಕೂಗಿದಿರಿ. ಈ ತರಹ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಮ್ಮದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷ ಈ ನಡವಳಿಕೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಶೋಭೆ ತರುವಂತಾದ್ದಲ್ಲ. ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಸನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು, ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅವರವರ ಆಸನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಅವರುಗಳು ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಲು ನಾನು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ತಾವುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ತಾವುಗಳು ತಮ್ಮ ಆಸನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೇ? ನಾನು ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯಾ: ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವುಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇನು? . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ತಾವುಗಳು ವೆಲ್‌ನಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಸನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ನಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಕ್ಷ. ತಾವುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸದನ ನಡೆಸುವುದು ಹೇಗೆ?

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ತಾವುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ತಮಗೆ ಗೌರವ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ತಾವುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಶನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.....

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ(ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು): ಇವರು ಮನಬಂದಂತೆ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸದನ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ, ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮನಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ದಯಮಾಡಿ ಸದನದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಆಸನಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ . . . . . .ಈಗಾಗಲೇ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಆಸನಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ, ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಶ್ರೀರಾಮರೆಡ್ಡಿ: ನಿಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್: ನಿಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ.

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಮೊದಲು ಸದನದ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಸನಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ: ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಗೌರವವಿಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ(ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಚಿವರು): ಸಂವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಹಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲ . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ತಾವುಗಳು ತಮ್ಮ ಆಸನಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ. ನಿಮಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ಇರುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ ಅನ್ನು ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಲು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. . .

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಗೆಯವರೆ, ಮಾತನಾಡುವುದೇನಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಸ್. ಈಶ್ವರಪ್ಪ: ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಗೌರವವಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವವಿಲ್ಲ . . . . . .

(ಗೊಂದಲ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಸದನವನ್ನು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.

(ಸದನವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11 ಗಂಟೆ 47 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು.)

(ಸದನವು ಪುನಃ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ 30 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು)

(ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರವರು) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಈಗ ಸದನವನ್ನು ಸಂಜೆ 4 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.

(ಸದನವು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ 31 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟು ಪುನಃ ಸಂಜೆ 4 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು)

(ಸದನವು ಸಂಜೆ 5-00 ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು)

(ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರವರು) ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

2) ಪ್ರಕಟಣೆ

ವಿಷಯ: ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಂದ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚಹಾ ಕೂಟದ ಏರ್ಪಾಡು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಇಂದು ಸಂಜೆ 5-30 ಗಂಟೆಗೆ ಘನತೆವೆತ್ತ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ರಾಜಭವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಚಹ ಕೂಟವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಹ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವುಗಳು ವಯಮಾಡಿ ಚಹಾ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಸದನವನ್ನು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11-00 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಸದನವು ಸಂಜೆ 5-00 ಗಂಟೆ 2 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟು ಪುನಃ ದಿನಾಂಕ 01-03-2006ರ ಬುಧವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 11-00 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿತು.)

* * * * *

HIGH COURT PRESS BANGALORE-1